

Estonian newspaper
ENGLISH SECTION
In this issue on page 12

WEEKLY PERIODICAL
DATED MATERIAL Mailed in Shirley, L.I.
May 5, 2017

VABA EESTI SÕNA

FREE ESTONIAN WORD

7ISSN 8755-5808; Mailer # 834

Periodical postage paid at New York, NY

Neljapäev, 4. mai 2017 Nr. 18 (3532) 68. aastakäik Üksiknumber \$1.-	Thursday, May 4, 2017 Nr. 18 (3532) Single Copy \$1.-	Talitus & Toimetus: Tel (212) 686-3356 Fax (646) 558-7091 eMail: toimetus@vabaeestisona.com	Postiaadress: 243 East 34th Street, New York, NY 10016 eMail: talitus@vabaeestisona.com
--	---	---	--

UUDISEID

Leedu president: e-hääletamine ei ole turvaline

Leedu president Dalia Grybauskaitė on seisukohal, et e-hääletamine ei suuda tagada konfidentsiaalsust ja turvalisust, vahendas presidendi pressiteenistus BNS-ile.

"Geopoliitilist tegelikkust arvestades ja nähes, milliseid tohutuid ressursse eraldatakse küberrünnakuteks demokraatlike riikide vastu, võime me järeldada, et e-hääletus ei ole piisavalt konfidentsiaalne ega turvaline. See võib rikkuda anonüümsusnõuet," ütles president.

Leedu valitsusel on kavas töötada e-hääletuseks vajalikud IT-süsteemid välja 2018. aasta teiseks kvartaliks. Justiitsministeeriumi sõnul peaksid leedulased saama esimest korda inter-

neti teel hääletada 2019. aasta kohalikel valimistel.

Ta märkis, et Eesti on jäänud ainsaks riigiks maailmas, kus e-hääletust kasutatakse eranditult, ehkki paljud teisedki riigid on teinud katseid valimised interneti viia.

"Paraku on Eesti valimisi jälginud rahvusvahelised eksperdid öelnud, et elektrooniline süsteem ei ole usaldusväärne," sõnas Grybauskaitė.

Kolme aasta eest ütles USA Michigani ülikooli ning mittetulundusühingu Open Rights Group pärast uurimist, et Eesti e-valimiste süsteem pole küberrünnakute eest piisavalt kaitstud. Analüütikud soovitasid tollal e-hääletamisest loobuda.

VES/BNS

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia rektor on Ivari Ilja

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) uueks rektoriks valis akadeemia valimiskogu professori Ivari Ilja. Uue rektori ametiaeg algab 1. septembrist.

Ilja sai esimeses hääletusvoorus 55-liikmeliselt valimiskogult 30 poolthäält. Valituks osutumiseks piisanuks 28 häälest. Rektoriks kandideerisid neli professorit: Ivari Ilja, Kerri Kotta, Toomas Vavilov ja Marje Lohur, teatasid ERR uudised.

Ivari Ilja ametiaeg kestab viis aastat. Ta on üle 30 aasta töötanud EMTAs pedagoogi ja professorina, sealhulgas 15 aastat klaveriosakonna juhatajana. Ta on Eesti Interpreetide Liidu esimees ja Eesti Muusikanõukogu juhatuse liige. Teda on autasustatud Valgetähe IV klassi teenetemärgiga.

Ilja ütles, et äkilisi muutusi või pööreid ta teha ei plaani, ent samas tunnistas, et muutusi on vaja.

"Oma valimisplatvormis ma töin välja päris mitmed punktid. Võib-olla suuremad nendest ongi struktuurireform ja juhtimistavade muutmine," sõnas Ilja ERR uudisetsaates.

Ilja sõnul on rektori ülesanne leida tasakaal ja aidata erinevatel vooludel, koolkondadel ja erinevatel suurte kunstnikuisiksustel tunda end ühtse terviku osana.

Ilja rääkis veel, et plaanib vaadata ümber palgasüsteemi ja ütles, et suur probleem on noorte õppejõududega.

Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) aastakoosolek Stockholmis

Ülle Ederma foto

21.-22. aprill toimus Stockholmis Eesti Majas ÜEKNi täiskogu aasta-koosolek. Osalesid delegaadid 11 liikmesmaast: Ameerikast, Austraaliast, Inglismaalt, Kanadast, Leedust, Lätist, Rootsist, Saksamaalt, Soomest, Tšehhist ja Venemaalt, puudus Ukraina saadik. EUSLi esindasid esimees Maie Kisis-Vainumäe ja aseesimees Meeli Bagger.

Peale koosoleku avamist ning rakendamist sai sõna tervituseks EV suursaadik Rootsi Kuningriigis pr Merle Pajula.

Tööpäevade jooksul kuulati ära ÜEKNi eelmise aasta tegevus- ja majandusaruanded, revisjonikomisjoni aruanne, arutleti ning määrati kindlaks tegevussuunad ja kinnitati eelarve käesolevaks aastaks.

Ettekande tegi ka Rahvuskaslaste programmi nõukogu esindaja, hr Andero Adamson. Tema sõnavõtu teemaks oli „ÜEKN ja Rahvuskaslaste programm“. Muuhulgas mainis A. Adamson, et Euroopa riikide seas paistab Eesti silma välismaal elavate rahvuskaslaste suure hulga poolest. Eestlaste koguarv on ligikaudu 1,1 miljonit, millest välismaal

elavad rahvuskaslaste moodustavad vähemalt 15%. Praegu toimiv „Rahvuskaslaste programm 2014–2020“ on kolmas ning ta on jätkuks eelmistel perioodidel (2004–2008 ja 2009–2013) tehtule, panustades eestluse arendamisse välismaal. Programm lähtub eelkõige „Eesti keele arengukava 2011–2017“ meetmest, kuid on seotud ka mitme teise strateegilise alusdokumendiga nagu „Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020“ ja „Lõimuv Eesti 2020“. Programmi üldeesmärk on, et välismaal elavatel eestlastel oleks side Eesti ja eesti kultuuriga, nende võimalik taaspöördumine kodumaale oleks lihtne ning kasvaksid võimalused levitada välismaal Eesti kohta objektiivset infot ja talletada väliseesti kultuuripärandit. Programmi aastane eelarve on ca. 750,000 €. Väga suurt rõhku pannakse väliseesti koolide toetamisele, nt keskmiselt rahastatakse aastas 90 kooliprojekti. Igaaastaselt toetatakse ka Euroopa eesti koolide õpetajate kokkusaamisi Emakeelepäeval, sel aastal Brüsselis.

Eelmise teemaga haakus EV Kultuuriministeeriumi asekancleri pr Anne-Ly Rei-

maa esinemine teemal „Eestisse tagaspöördumise toetamisest“. Informatiivses sõnavõtus said kuulajad teada nii mõnegi huvitava fakti, nt et EV põhiseaduse § 36 järgi on igal eestlasel õigus tagasi pöörduda Eestisse. Tagaspöördumise toetust on võimalik saada, kui kodumaalt on ära olnud vähemalt 10 aastat. Majandusliku toetuse maht ei ole suur, kuni 2,000€ inimese kohta. Integratsiooni Sihtasutus tegeleb otseselt toetuse jagamisega, lisaks sellele nõustab, jagab teavet ja osutab moraalse tuge, ja igat tagaspöördumise juhtumit vaadeldakse eraldi ja otsustatakse eraldi. Toetuse jagamisel on prioriteetseks lastega pered. Aastatel 2010-2012 programmi „Talendid koju“, mille algatas Eesti Tööstus- ja Kaubanduskoda, raames naases Eestisse tagasi 27 inimest keskmise vanusega 20-30 aastat. Hetkel toimib portaali „Working in Estonia“, et kutsuda Eestisse tööle kvalifitseeritud tööjõudu. Eelmisel aastal oli nt Eestis väljaränd madalam kui sisseränd.

Seejärel sai sõna pr Heilika Pikkov Riigikantseleist, Eesti Vabariik 100 välisprogrammi toimkonna liige.

Järg 10. lk

VABA EESTI SÕNA – FREE ESTONIAN WORD ESTONIAN WEEKLY

Owned and published every THURSDAY by THE NORDIC PRESS, INC.
243 East 34th Street, New York, NY 10016; Tel. (212) 686-3356
EDITORIAL OFFICE: 243 East 34th Street, Estonian House, New York, NY 10016; Tel. (212) 686-3356. Editor: Kärt Ulman.
Editorial Advisors: Raul Pettai, Aire Salmre, Heljo Laev.
Corrector: Merike Barborak.
BUSINESS OFFICE: 243 East 34th Street, Estonian House, New York, NY 10016 Tel. (212) 686-3356.
BOARD OF DIRECTORS AND OFFICERS OF THE CORPORATION: Sirje Uriko, President; Eric Suuberg, Vice-President; Maarja Lõhmus, Secretary; Aime Andra, Assistant Secretary, Marju Rink-Abel, Jüri Estam, Kärt Ulman, Counselors.
Periodicals postage paid at post office New York, NY and at addition entry office: Shirley, NY. USPS number 209-140.
SUBSCRIPTION RATES: by second class mail \$114.00 a year, \$62.00 - 6 mo. By first class mail \$150.00 a year, \$83.00 - 6 mo. Single copy \$1.00.
ADVERTISING RATE: \$15.00 per one column/inch
ADVERTISING DEADLINE: TUESDAY preceding publication date.
Opinions expressed in signed or initialed articles do not necessarily represent the views of the editors. The editors cannot be responsible for unsolicited manuscripts.

VES tel: 212- 686-3356 / fax: 646-558-7091

E-Mail: toimetus@vabaeestisona.com või talitus@vabaeestisona.com

Kodulehekülj: www.vabaeestisona.com

The Nordic Press, Inc. All rights reserved.

Postmaster: Send address changes to "Free Estonian Word",
243 East 34th Street, New York, NY 10016-4852

EV100 programm täienes 30 kunstiprojektiga

EV100 korraldustoimkond koostöös kunstiprogrammi koordineerivate Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse ja Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskusega kuulutas välja 30 kunstiprojekti, mida toetatakse kokku 200 tuhande euroga.

Võidutööd valiti välja EV100 kunstiprogrammi "Sada kunstimaastikku" konkursile laekunud 83 taotluse hulgast. Kõik väljavalitud 30 võiduprojekti käsitlevad Eestit ja Eestiga seonduvat kaasaegse kunsti võttes, pakkudes inimestele võimalust tähistada riigi juubelit läbi kunstielamuse. Projektid leiavad aset juubelperioodi jooksul erinevates paikades üle Eesti.

EV100 korraldustoimkonna juhi Jaanus Rohumaa sõnul on väga hea tunne, et väljavalitud võidutööd teostuvad enamjaolt väljaspool pealinna ja Eesti väga erinevates paikades, aidates mõtestada meie juubeliootuses ühiskonda ja kultuuri tulevikku vaatavalt.

Hindamiskomisjoni esindaja Kadri Laas: „On väga hea meel tõdeda, et huvi EV100 kunstiprogrammis osalemise vastu oli äärmiselt suur, laekunud taotluse hulgast oli nii isikunäitusi, festivali, muuseuminäitusi, üritusi kui trükiste projekte. Žürii välja valitud 30 projekti peegeldavad eesti kaasaegse kunsti valdkonna mitmekesisust ning sobivad väga hästi reflekteerima tänapäeva ühiskonna aktuaalseid teemasid“.

„Sada kunstimaastikku“ võiduprojektid on:

1. Maarin Ektermanni läbi 2018. aasta vältav projekt „Kunstnikud kogudes 10 x 10“, kus kümme kaasaegset kunstnikku töötavad kümnes erinevas Eesti väikemuuseumis (Saatse Seto muuseum, Koidula muuseum Pärnus, Narva muuseum, Eesti Ringhäälingumuuseum Türi, Tammsaare muuseum Vargamäel, Hiiumaa muuseum, Saaremaa muuseum, Rannarootsi muuseum, J. Köleri majamuuseum Viljandimaal, Sillamäe muuseum).

2. Paul Kuimeti filmiprojekt „Kuldne Kodu“ 2018. aasta kevad-suvel, mida esitletakse Tallinnas ja Narvas.

3. Eesti Kunstimuuseumi/Kumu projekt „Müütilised materiaalsed üheksakümendad“ 2018. aasta sügisel, mis keskendub 1990. aastatele Eesti kunstis, kultuuris ja ühiskonnas ning mille raames toimub näitus, konverents ja kunstifilmide festival Tallinnas.

4. Liina Siibi isikunäitus 2019. aasta alguses Tallinna Kunstihoones, mis tegeleb isikliku ja ühiskondliku kogemuse käsitlemise erinevustega.

5. Raplamaa Kaasaegse Kunsti Keskuse näituse- ja publikuprogramme sisaldav projekt „Eesti kui mõtteline ruum“ 2018. aasta sügisel Raplas.

6. Tartu Kunstimuuseumi näituseprojekt „Metafoorid kodule“ kodu mõiste muutumisest tänapäeval 2018. aasta alguses Tartus.

7. Kristi Kongi isikunäitus „Vaatasin sulle otsa ja ei tea, kas olid üldse olemas“ 2018. a. suvel Kumas. Järg 10. lk

Keskerakonna omakasupüüd suunab Eesti majanduse ilmselt libedale tee

Jüri Estam

Millist olendit peaminister Jüri Ratas endast kujutada võiks, kui analüüsida praegust valitsuskoalitsiooni läbi selle valitsuse rahanduspoliitika luubi?

Võtame siin appi eelarvestrateegia aastateks 2018-2021, mille valitsus kinnitas just enne aprillikuu lõppu. Selle suunaasetused heidavad päris palju valgust Keskerakonna (KE) kavatsustele lähitulevikus. Sotsiaaldemokraadid ja IRL mängivad muidugi täiendavaid rolle selles draamas, etendades "keskiga" koalitsioonis olevaid väiksemaid vendasid. Kõik see võib tahta end tööpoolest draamana välja mängida, kuna ühesugused majandusvaldkonna otsused ajavad ühtesid riike õitsele, teistsugused kavatsused sõidutavad aga teised maad hoopis kivide otsa.

Väiksemate poiste "halvale tee" ajaja on meil siis jah kuraasikas peaminister Ratas. Et saada täit pilti sellest, kuhu me ühiskonnana teel oleme, oleks vaja keskenduda ka valitsuse maksupoliitikale ja kavatsustesse riiklike "investeringute" suhtes ning KE "lahke käe" poliitika detailidesse. Kuid jääme täna vaid selle teema juurde, et kust võetakse raha eelarve puudujääkide katmiseks, ja seda paraku vaid osaliselt, nagu välja tuleb. Paljud asjatundjad arvavad, et valitsuse prognoosid tuleviku suhtes on liiga optimistlikud, kusjuures see ei pruugi tulebada naivsusest, kuigi praegust valitsust üldiselt majanduskaugeks peetakse.

Rahvale jagatakse tööpoolest lubadusi. Näiteks meditsiinitöötajatele, kellel oli alles hiljuti kavatsus streikima hakata, kuni valitsus nad maha rahustas. Koalitsioon ei suutnud tükk aega leida vahendeid juba väljahüüdnud lubaduste katmiseks, kuni tuldi mõttele viia eelarve tasakaalust välja ja siis asuda ka strateegiliste reservide kallale. Jutt käib maksumaksjatelt minevikus (muidugi sundkorras) kogutud rahast, ehk teadlikult säästetud riiklikest jääkidest.

Eelarve tasakaalust väljaajamise ajastus on halb. Eelarvenõukogu hinnang sellele kavatsusele – see on siis üks kaalukas nõuandjate grupp meil siin Eestis – jääb diplomaatiliseks: "Võimalik, et majanduse stimuleerimiseks kavandatavate meetmete mõju ei avaldu selleks kõige sobivamas majandustsükli etapis."

KE on kaua kasutanud maksumaksja raha propagandakanalite ülalpidamiseks Tallinnas ja ka mujal paikkonniti, töökohtade loomiseks väga laial alusel oma toetajatele ning jaganud meelisandisid oma valijatele. Seda kõike täiesti jultunult. Lisaks meie majanduse moorile Tallinnale on riigi vahendite kasutamisevõimaluste ohjad libisenud nüüd samuti keski kätte. Seda lihtsalt Riigikogu übermööbleerimise ja mitte üldvalimiste tagajärjena. Kui osa teistest erakondadest suudab mõelda ettevõtluskeskkonnale laias laastus ning riigi ja rahva heolule üldisemalt, käitub KE lihtsalt makiavellilikult.

Reformierakonna juhid Ansip, Parts ja Rõivas kogusid raha eestlaste kollektiivsesse sukasäärde.

Maksumaksjad töötasid "terve suve", ehitades oma elamist ja kogudes talveks varusid. Kuid KE, kes toetub sipelgast või siis Reformierakonnast erinevale ideoloogilisele alusele, on saanud nüüd vabad käed oma valijaskonna baasi suurendamiseks üldsuse arvelt. Riiklikud reservid on KE jaoks nagu valveta jäänud ja tänavalt leitud tasuta lõuna. Paistab, et maailm üldisemalt elab praegu suuresti populismi küüsis.

Eelarve miinusesse viimine, mis pole ei heaperemehele ega eriti "eestilik", saab olema järgmisel ja ülejärgmisel aastal 0,5% sisemajanduse koguproduktist ning 2020 aastal 0,3 % SKPst. Ajada eelarve miinusesse ja kasutada ära riigi reservid - tegemist on suurte summadega.

Reformierakonda kuuluv majandusanalüütik ja kunagine minister Maris Lauri ütles 27. aprillil ERR raadiosaates "Reporteritund": "Reservid kogutakse selleks, et need oleksid olemas siis, kui on midagi tõsiselt viltu minemas." Praegu ei esine meie majanduses aga mingit otsest tormi nagu aastail 2008-2009. Peamisteks kaebusteks on töökatte puudus ja majanduse suhteliselt madal tootlikkus.

Vabaerakondlane Külliki Kübarsepp ütles omalt poolt Reporteritunnis: "Käesoleval aastal on Keskerakond võtnud ette teha võimalikult ebamugavaid ja ebapopulaarseid maksumuudatusi. 2018 on (aga) kõikvõimalike kingituste aasta. Kõik saavad oma valimislubadused täidetud, eesmärgiga näidata 2019

aasta üldvalimistel "meie tegime". See on reserve kasutuselevõtt meie tuleviku arvelt. See on vastutustundetu, eriti kui arvestada sellega, et olukord Euroopas on ebastabiilne ja maailmas ka üldisemalt."

Siin üks jupike ühest Postimehe juhtkirjast: "Raha on lubatud kõigile ja palju... kaks nooremat ja väiksemat peiut ehk IRL ja Sotsiaaldemokraatlik erakond sooviksid (ka Keskerakonna) peolaua taha pääseda... olakse valmis tegema südame-tunnistusega kompromisse, mõõda vaatama koalitsioonikaaslaste rüüstest manipuleerimisest eesti- ja venekeelsete valijate hulgas, muutsipaalearvest rahastatavast propagandamasinavärgist, mis sobiks oma primitiivsuses pigem mõnda autoritaarsesse kolmanda maailma riiki, ilma mingi häbita oma ahnust rahuldavatest linnaametnikest ja muust ebameeldivast."

Lisaks üks tsitaat Eesti Panga asepresident Ülo Kaasikult: "Muret tekitab... plaan viia eelarve lähiaastatel struktuursesse puudujääki... see halvendaks tööturu tasakaalu, teeks...ettevõtetele olukorra raskemaks, ning pidurdaks pikemas perspektiivis majanduskasvu."

Eesti Panga president Ardo Hansson rõhutas omakorda: "...Eestile on sobilik Euroopast ...rangem eelarvepoliitika ja suuremad reservid, ...kuna Eestis on vananev ühiskond ja euroraha tulevikus vähem. Euroopas on hoiatavaid näiteid, kus eelarve miinimumnõuetest saab ajapikku tavapärane käitumine, mis tekitab majanduses raskusi". Hansson hoiatab: valitsus asub libedale tee!

Veel üks kild Postimehe juhtkirjast: "(selline kurss) on selgelt päevapoliitiline ning suunatud esmajoones heale tulemusele kohalikel ja Riigikogu valimistel, mitte sellele, et ergutada eksporti, parandada... ettevõtluskeskkonda, tuua Eestisse raha, ajusid ja osavaid töökäsi, mis tagaks meie majanduse tugevnemise pikemas perspektiivis."

Keskerakond kui rohutirtude parv, kes on pääsenud seemnevilja salve, mugides seal mõlema suupoolega. Ehk kahjur nagu heeringas ühes tuntud laulus, kes "ei pannud süües tähele, et näris augu laevasse. Siis kaljas kahe mastiga läks põhja soola lastiga!"

Toimetaja veerg

Vaba Eesti Sõna muutuste tuules

1. aprillil toimunud The Nordic Pressi aktsionäride aastakoosolekul sai välja käidud hulk häid mõtteid, kuidas lehe olemasolu pikendada. Mõned ka kohe elluviidavad, aga sellest pikemalt edaspidi.

Vaba Eesti Sõna ajalehte väljaandval aktsiaseltsil The Nordic Press on hetkel 187 osatähte, neist 7 ilma valimisõiguslike dokumentideta pärandustompudes. Enamus aktsionäridest osales volituse (*proxy*) teel, koosolekul kohal oli 16 ja Skype'i kaudu osales 2 aktsionäri.

Lehel on 1. aprilli seisuga 677 paberlehte ja 43 pdf-versiooni tellijat. Lugejaid on mitu korda rohkem, sest teadupärast loeb ühte (paber) lehte mitu inimest – ja lehte ei jagata mitte ainult perekondades, vaid ka sõpruskondades. Meile oleks väga kasulik, kui kõik meie lugejad oleksid ka tellijad, kuid

paraku ei ole nende veenmine meie võimuses. Samas ei väsi me kordamast, et PDF tellimus maksab vaid \$50 aastas ja on ajalehele kõige kasumlikum!

Aastakoosolek valis Vaba Eesti Sõnale uue juhatuse, kuhu kuuluvad Sirje Uriko, Marju Rink-Abel, Eric Suuberg, Kärt Ulman, Jüri Estam, Maarja Lõhmus-Pärl ja Aime Andra. Meil on väga hea meel "verevahetuse" üle, kindlasti toovad uued inimesed kaasa värsked ideed ja loodetavasti ka uue hingamise lehele.

Aga juba enne juhatuse vahetumist oli The Nordic Press muutuste teel.

VES raamatupood läks kinni 31. jaanuarist 2017. Pood ei toonud enam tulu ning töajookulud selle pidamiseks olid liiga suured. Kuulutasime ka lehes, et äkki leiame uue poepidaja, kuid siiani pole ükski huviline

endast teada andnud.

Pikka aega mänezheri ja raamatupidajana töötanud Siiri Lindu ootasid uued väljakutsed ning tema lahkumise seoses said mitmed muudatused ellu viidud.

Talituse töö sai ümber korraldatud efektiivsemaks ning raamatupidamisprogrammi uuendamine võimaldab suure osa tööst viia interneti, mis vähendab märgatavalt tööajakulusid. Ka saab uutesse programidesse integreerida nii tellijate nimekirjad kui palgaarvestuse, mis hoiab kokku nii aega kui raha.

Talituse mänezheri töö on (ajutiselt) enda kanda võtnud Eve Saar-Kiil, kellel on pikaajased kogemused töötamisest mitmetes kohalikes eesti struktuurides, kaasa arvatud edukas töö New Yorgi Eesti Maja mänezherina. Eve Saar-Kiil on lubanud lehe juures vähemalt niikaua olla,

kuni üleminekuprotsessid ja uuendused on edukalt lõpule viidud.

Vaba Eesti Sõna veebileht on aastaid uuendamata, ka sellega tahaksime tegelda, et muuta leht tegijatele lihtsamini hallatavaks ja lugejate silmadele meeldivaks. Arutluse all on ka olnud, et kas koduleht üldse täna end õigustab või piisab (noorematele) lugejatele Facebookist?

Vaba Eesti Sõna kontor New Yorgi Eesti Majas on meile viimased aastad olnud murelapseks, sest kuigi oleme Eesti Majalt ruume saanud kasutada soodsa hinnaga, on ka see summa meie kahanevate tulude juures meile liiga suureks osutunud. Samas oleme ainus veel eksisteeriv eesti kultuuri ettevõtte New Yorgi Eesti Majas (ja eesti äriettevõttena kogu USAs ainulaadne) ning meie olemasolu majas on maja haldavale NY Eesti Haridus-seltsile mitmes mõttes väga oluline.

Meil ongi nüüd hea meel teatada, et viimasel aastakoosolekul arutas NYEHS taas meie palvet vaadata üle

maja kulude jagamine ning vähendas meie panust poole võrra!! Suur tänu Haridus-seltsi liikmetele, kes selle olulise otsuse poolt hääletasid!

Ka oleme me end oma toas koomale tõmmanud ning jagame nüüd ruumi New Yorgi Eesti Kooliga, mis ainsa väliseesti organisatsioonina jätkuvalt kasvab. Suve jooksul loodame ka raamatupoest järgi jäänud raamatud minema saata ning põhjaliku inventuuri järgselt kõikidest mittevajalikest kastidest-mööblitükkidest lahti saada, mis vabastaks veel pinda nii kaks korda kuus nädalavahetustel toimuvale eesti koolile kui miks mitte ka nädala sees ajutist kontorit vajavatele eesti (või Eestiga seotud) ettevõtetele. On huvi? Võtke meiega ühendust ja arutame.

Nutikatest ideedest lehe eluea pikendamiseks/parendamiseks kirjutame edaspidi.

Elame veel!

Kärt Ulman,
VES peatoimetaja

Mis seob digi-tänavakunsti, elusaid rahvaille ja pööriöö unenägu?

Hiljuti tutvustati NO99 teatris Eesti Vabariik 100 ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise välisprogrammi üritusi, mis toimuvad 2017. ja 2018. aastal. Ühine joon väga eriilmelistel üritustel on Eesti tutvustamine läbi meie oma talentide.

Eesti inimeste andekus tuleb hästi esile näiteks Edward von Lõnguse digitänavakunstiga, Teatri- ja Muusikamuuseumi näitusega „ELUS! Eesti rahvapillide lugu“ ning teater NO99 lavastusega "NO40 Pööriöö uni".

Edward von Lõnguse digitänavakunsti projekti "(R)estart Reality" koordinaator Kadri Uus ütles, et Lõngusel on erakordne anne anda oma loominguga edasi midagi eht-eestlaslikku ja selle kõrval ka üldinimlikku, mis pakub avastamis- ja äratundmisrõõmu mitte ainult eestlastele, vaid ka teistele rahvastele.

„Tähistame Eesti 100. sünnipäeva erinevates Euroopa pealinnades koos Edward von Lõnguse natuke salapärase ja erinevate vimkade varustatud tegelastega,

Edward von Lõnguse digi-tänavakunst.

kes on ligikaudu Eesti vabariigi eakaaslased,“ lisas Uus. Digikunsti projekt saab alguse juulis Brüsselis.

Brüsseli Muusikainstrumentide Muuseumis leiab aset Eesti rahvapillide näitus, mille projektijuhi Risto Lehist sõnul viib nende näitus muuseumi külastajad metsa, kust kõik alguse on saanud. „Kõik tutvustatavad pillid on rohkem või vähem Euroopas teada, kuid meie

pillid on rohkem "elus" kui mujal,“ jäi Lehiste salapäraseks. Näitus saab alguse 19. oktoobril ning kestab kuni 15. aprillini 2018.

Teater NO99 mängib oma lavastust **"NO40 Pööriöö uni"** Berliini Kontserdimajas. Kahesaja aasta eest Preisi Riigiteatrina avatud Berliini kontserdimaja on linna üks suurejoonelisemaid esituspaiku. Teater NO99 näitlejad astuvad Ene-Liis

Eesti tuntuim etnogrupp Trad.Attack tähistab Eesti juubelit ulatulusliku kontserttuumuriga "All Around Europe", esinedes igas Euroopa Liidu liikmesriigis.

Semperi ja Tiit Ojasoo lavastuses publiku ette koos tütarlastekooriga Ellerhein ja Olari Eltsi dirigeeritud orkestriga. Etendused toimuvad 7.-9. oktoobrini.

Eesti Vabariik 100 ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise rahvusvahelise programmi juhil Jorma Sarvel on hea meel, et Riigikantselei, erinevate ministeeriumite ja EASi vaheline koostöö kava kokkupanemisel on sujunud niivõrd hästi. „Üsna, et see on meie ühine võimalus ja vastutus loomaks Eestist inspireeriv pilt, kus me ei peagi tegema muud, kui jääma iseendaks ja julgema oma talendist ning võimekusest rääkida,“ lisas Sarv.

EV100 ja Eesti EL Nõukogu eesistumise tähis-

tamiseks korraldatakse rohkem kui 30 riigis üle maailma enam kui 150 Eesti kultuuri, teadust, infoühiskonda ja ettevõtlust tutvustavat üritust. Sündmused valiti kahe taotlusvooru käigus välja ligi 400 ettepaneku hulgast.

Eesti EL Nõukogu eesistumine algab 1. juulil ning kestab 2017. aasta lõpuni. Eesti riigi 100. sünnipäeva tähistamine algas käesoleva aasta 16. aprillil ja kestab kuni 2020. aasta veebruarini.

EV100 ja Eesti EL Nõukogu eesistumise välisprogrammi kava on leitav leheküljelt events.estonia.ee ning täieneb pidevalt.

events.estonia.ee /
www.ev100.ee/en

Seto Folk ootab folgisõpru Värskasse

Folgilised võtavad juunis suuna Õrsava järve kallastele, kus Seto Folk 2017 „Metsa poole“ nime all toimub 16.-18. juunini Setomaa suurim muusika- ja matkafestival.

Sel aastal on Seto Folgi muusikaprogrammis artiste, kes väänavad folki nii roki kui ka tehnovõtmesse. Värsket muusikat ja veidi metsa poole meeleolu toovad folgilisteni lauljad ja pillimehed nii festivali kodukandist Setomaalt kui üle kogu Eesti, kaugemad külalised tulevad Soomest, Ungarist ning Gruusiast.

Kontserdid toimuvad mitmel laval üle kogu festivaliala. Päälava asub sel korral Värskas lauluväljakul, Tõõnõ lava Seto Talumuuseumi karjakopli ning Mõtsalava festivalimelust veidi eemal Õrsava järve läänekaldal. Lisaks avab hilisõhtutel ukсед vana söökla, kus pidulisi ootab Üüklubi ning kaks erikontserti toimub laupäeval ka Treski Küünis.

Lisaks heale muusikale ja kaunistele kontserdipaikadele ootab väiksemaid folgilisi eakohase programmiga mõnus lasteala, mõtisklejad leiavad kindlasti üles muruülikooli ning seiklejad saavad matkaprogrammi raames minna otse metsa!

Arhailist ja ehedat seto kultuuri saab aga folgil kogeda kõigi meeltega – kuulata ja kaasa laulda UNESCO vaimse kultuuripärandi nimistusse kantud seto leelot, keerutada jalga tõelisel seto kirmasel, õppida valmistama seto käsitööd ning maitsta ja kaasa osta tõelist seto toitu.

Elamuslik matkaprogramm

Seto Folgi elamuslik matkaprogramm kutsub osa saama Setomaa metsade imedest ja rikkustest. Üheskoos avastatakse Värskas loodust ja maastikku nii rohujuure, põialpoisi kui puude kõrguse vägilase uudishimuliku pilguga.

Üस्कõik, kas oled tegus seikleja, rahulik kulgeja või teadmistejanuline matkasell – kindlasti leiad folgil omale sobiva viisi metsaga jutule saamiseks.

Matkal saad osaleda nii päeval kui ka öösel. Saad tunnetada järveheliseid, liuelda või kulgeda järvel või siis võtta ette kultuuriloolise

matka Setomaa ajaloolistes paikades. Matku leidub erineva metsatundmise võimekusega folgilistele. Suuremad seikluseotsijad saavad näiteks otsida orienteerumise kontrollpunkte, pisemaid folgilisi ootab aga ees mikro-matka taimeteekond maastiku liigirikkamatel ruutmeetritel ning järve ja lompide pisielajate vaatlus mikroskoobi all.

Seto Folgi matkaprogrammi toetab Värskas Sanatoorium ja Veekeskus.

Folgil on oma lasteprogramm ja lasteala

Kuna Seto Folk on pere- ja lastesõbralik festival, on folgipeo pisimatele külalistele kavandatud omaette programm: saab meisterdada, joonistada ja näputööd teha, proovida oma sõrmeosavust erinevatel pillidel, laulda ja tantsida ning end lasteala vahvasse mängumelusse unustada. Ent on ka võimalus end ajalooõhngulistest muuseumiruumides rahulikult sisse seada ning lasta end kaasa haarata heade jutumeistrite kõnel ja oskajate pillimängul.

Seto Folgi hubane, kuid avar lasteala seatakse sisse Seto Talumuuseumi mänguväljaku vahetusse ümbrusse. Turvaliselt piiratud alal ootavad lapsi haaravad toimetused, põnevad mänguasjad, joonistusvahendid, raamatud ning vaibad mõnusaks äraolemiseks. Saab ringi kapata kiikhobusega ning igal täistunnil toovad lastealale rohkesti rõõmu laulud, mängud, jutud, pillimäng või tantsud. Külla tuleb Eesti Nuku- ja Noorsooteater etendusega "Vepsa muinasjutud".

Kõige-kõige pisematele folgikülalistele ja nende vanematele avatakse tarvilikuks päevapuhkuseks ja toimumiseks taaskord tudula.

Muruülikool kutsub kaasa mõtlema

Seto Folgi muruülikool on mõeldud kõigile neile, kes lisaks heli keeles loominguliste palangute nautimisele naudivad ka verbaalset eneseväljendust.

Kolme päeva jooksul saab Seto Folgi muruülikoolis kuulata mõtteid avardavaid loenguid ning anda ka oma panuse väärtusliku arutelu loomisesse.

Filmid linastuvad ehtsas jurtas

Seto Folgil saab nautida soome-ugri filmitegijate käe all valminud ainulaadseid filme ja seda täiesti eksklusiivses linastuspaigas, spetsiaalselt festivali ajaks püstitatavas jurtas.

Filmiprogrammi filmid pärinevad eelmiste aastate soome-ugri filmifestivalide (FUFF) valikust.

Sõirapäiv kutsub folkarid Saatsesse

Seto Folgi laupäeval toimub Saatses traditsiooniline Sõirapäev. Kõiki kutsutakse avastama kohalikku toidukultuuri ning osa saama Setomaa meistrite valmistatud hõrgutistest.

Jutu- ja meisterdusvõistlus

Seto Folgile eelnes jutukonkurss „Metsa poole“, mille žürii valis esitatud 28 jutu ja luuletuse seast välja võidutööd. Enamuse proosapalu ja luuletusi esitasid konkursile Setomaa koolide lapsed, ent töid laekus ka mujalt Eestist. Jutuvõistlusele võis kirjutada kõigest, mis metsaelukatega seostub: oli selleks siis omaloominguline jutt, perepärimus mõnest metsaelukatega seotud loost või kirjutada koguni luuletuse.

Jutukonkurss toimus Seto Folgi eel esimest korda. Seto Folgi eel toimus ka loominguline konkurss, kuhu sai aprillikuu lõpuni esitada metsaelukatest inspireeritud meisterdustöid.

Seto Folgi jutukonkursi ja loomingulise konkursi auhinnad antakse võitjatele üle 14. mail toimuv Minilaulupäeval Värskas. Laste auhinnaotid tegid magusaks Kõlleste Kommimeistrid.

Seto Folgi peasponsor on Tiksoja Puidugrupp.

Woody Alleni “Riverside Drive” esmakordselt Eestis

Teater KELM toob lavale Woody Alleni näidendi „Riverside Drive“, tegemist on teose esmaettekandega Eestis, lavastajadebüüdi teeb Priit Pääsuke.

Teater KELM on Eesti Muusika ja Teatriakadeemia (EMTA) lavakunstikooli 27. lennu ja Kultuuriklubi Kelm koostöö, mille tulemusel on tänaseks pealinnas uus püsiva programmiga teater. Veebruaris oma esimese lavastusega välja tulnud teater on seekordseks materjaliks valinud Woody Alleni näidendi „Riverside Drive“, mille värsket tõlget valmis spetsiaalselt projekti raames.

Lavastaja Priit Pääsuke avab tagamaid: “Woody Alleni pole Eesti teatris palju lavastatud ja mind haaras selle materjali lihtsus, absurd ja psühholoogiline pingestatus. Lavastamisega olen varem kokku puutunud nii filmirežissööri (“Must Pee-ter”, “Impromptu”) kui ka produtsendina (“Polaarpoiss”). Mõni aeg tagasi tekkis mul suurem huvi teatri vastu ja nii alustasin õpinguid EMTA lavakunstikooli ning BFM-i ühismagistrantuuris filmi- ja teatrilavastamise erialal. Woody Alleni „Riverside Drive“ on minu lavastajadebüüt teatris.”

“Teeme ära” korraldab talgupäeva Narvas

Üle-eestilise koristus- talgute päeva „Teeme ära“ raames korraldab Kultuuriministeerium koostöös Integratsiooni Sihtasutuse, Narva Linnavalitsuse, Kaitseliidu Narva Maleva ja teiste koostööpartneritega talgupäeva Narvas.

Koristus- talgud toimuvad kahes paigas – Kreitzbergi pargis Kreenholmi muidu kinnisel territooriumil ning

Rahvaste maja juures. Lisaks toimub ekskursioon Baltijetsi tehases, arutelu- ring, mõttetalgud, keele- kohvikud ning päeva lõpetab tasuta tänukontsert talguliste ja teistele linna elanikele, kus esinevad project PX & Lavanda Tallinnast ja Narva trio Senjo.

Vaata talgupäeva programmi lähemalt: www.kul.ee/et/teemeara

Seto Folgil esineb seto pärimusansambel Kiiora. Vasakult: Tsätski nulgast pärit Evelin Leima ning Luhamaalt pärit vennad Matis ja Laurits Leima. "Nimi "Kiiora" on pärit Anne Vabarna lauldud seto eeposest "Peko". Loos andis selle võimsa tammenuia Pekole tema isa, et vajadusel relv kirstupõhjast haarata ja vaenlasele vastu astuda. Samuti pani kiiora rukki vohama, kui seda põllule näidata. Praegu nimetatakse selle nimega ülemsootska valitsussaua." Seto ansamblist esinevad selle aasta festivalil veel seto punkbänd Tuhkwizza. Päävapäüürdja ja Nedsaja Küla Bänd.

USA Korp! Indla matk Burke Lake pargis

Korp! Indla Maria Pedak-Kari, Anu Oinas, Relika Westhoff, Jane Raub, Katrin Eliste.

Aprillikuu viimasel päeval tähistasid viis indlaensist volbripäeva jalutuskäiguga Burke Lake pargis.

Vil!! Maria Pedak-Kari, Anu Oinas, Katrin Eliste ja Jane Raub kogunesid rebasevanema Relika Westhoffi ko-

ju Burke, Virginias. Ühiselt siirduti parki jutukõma ning laulu saatel. Burke Lake Park asub Fairfaxi maakonnas ja on 218 aakrit suur. Pargis on üks parimaid terviseradu USAs. Suureks üllatuseks toimus kohtumine

kahe teise eestlasega!

Pärast jalutuskäiku turgutasid indlaensised end vil! Relika aias volbrilõkke mõnuses lõhnas tervisliku salati ning sefiirikoogiga.

Anu Oinas

Emadepäeva kannikesed AD 2017

Peeter Järvelaid

Tulin hiljuti tagasi Lääne-Siberist Tyumenist ja sealsed kolleegid kiitsid, et üle aastate oli Siberis tõeline külmumine Siberi talv. Just seline talv meeldib siberlastele, aga meeldiks kindlasti ka meile, kes me end samuti põhjamaalasteks peame.

Ei tea, kas viimase aja segaduste ja pingete allikaks on olnud selle aasta vilets talv, mis ei pakkunud meile küllaldaselt talverõõme ja lund. Tyumenis nägin ka ühte toredat märki, mis seotud emadega. Ühes väikeses pargis oli just avatud laste mänguväljak ning selle juurde oli pandud ilus pronksist ema kuju. Kuju oli omamoodi ebatraditsiooniline, sest ema oli kujutatud rasedana, kes varjab oma hõlsti serva all veel kahte väikes last. Autor oli kahtlemata andekas skulptor, sest selles kujus oli nii dünaamikat kui erilist soojust, et kõik kes seda kuju vaatavad, saavad aru, mida emadus siis tähendab. See on naise eriline võime pakkuda kasvavale lapsele turvalisust.

Seetõttu räuskav agressiivsus on just midagi vastandlikku emadusele ja emaks

olemisele. Ei tea, kas tänases Eestis on põhjuseks vilets talv, aga kevadises jahe-
das õhus on pidevalt tunda mingeid pingeid, mis siis suvalisel põhjusel keevaliseks vaidluseks üle kasvavad.

Emadepäeva tähistamine on Eestis seotud riigi presidendid institutsiooniga. Naljakal kombel, seni kui meie presidendid olid mehed, polnud nagu pingeid aasta ema valimisega ega väljavalitu austamisega. Nüüd, kui riigi presidendiks on naine ja neli lapse ema, siis on kuidagi tekkinud isegi lausa inetuks minev diskussioon, et kes ikkagi on väärt olema emana esile tõstetud ja kas pje-
destaalile tõstetav naine peaks olema abielus nagu nõuab Naisliit. Tahan rõhutada, et emadepäeva pidamise üle täna Eestis diskussiooni pole, pigem selle üle, et kas Eesti Naisliit koostöös Vabariigi Presidendiga peaks oma senist traditsiooni jätkama või seda muutma. Arutluse objektiks on naise positsioon, kes siis Eesti Vabariigi sajandal sünnipäeval, 24. veebruaril 2018 astub presi-

dendi kutsutud külaliste rivi alguses rambivalgusse. Kui kaks aastakümnet pole see olnud probleemiks, mille üle meedias lahinguid lüüa, siis nüüd paistab see olevat muutunud probleemiks.

Tuletame meelde korraks ajalugu ning meenutame, et aasta pärast on põhjust üle maailma meenutada 110 aasta möödumist, kui USAs esmakordselt emadepäeva tähistati. Eestis möödub tänavu 85 aastat esimesest emadepäeva tähistamisest Uderna koolis piduliku koosviibimisega ja aastal 2018 saame rääkida juba 85 aasta möödumisest üleeestilisest emadepäeva tähistamisest. Järgmisel aastal möödub kolmkümmend aastat (1988), kui Eestis taastati emadepäeva traditsioon ning möödub kaks aastakümnet, kui Eesti Naisliit koos mees-
telaulu seltsiga ja riigi presidendid osavõtul on korraldanud emadepäeva kontserdi Estonia teatris, kus siis ühele emale antakse selle aasta eriline tunnustus – nimetades ta aasta emaks.

Seega emadepäeva tähistamine Eestis on seotud üle-

New Yorgi Eesti Haridusseltsi Teated

1. juunil kell 6 pl
Egle Uljase klaverikontsert

9. juunil hooaja lõpupidu
Külastajate on ansambel Connectors Eestist.

4. juunil
NY Eesti Segakoori kevadkontsert

10. juunil Long Islandi spordi- ja jaanipäev

14. juunil kell 7 pl film “Forest Brothers”
Film on läti keeles ingliskeelsete subtiitritega

21. juulil kell 7 pl Campanelli
Käsikellade Ansambli kontsert

Baar avatud neljapäevast laupäevani 5-11 pl
Köök avatud neljapäevast laupäevani 5-10 pl

Tordi söömine verandal – Maria ja Jane. Anu Oinase fotod

maailmse emadepäeva liikumisega ja me oleme pärast aastat 1991 naasnud enne Teist maailmasõda Eestis väljakujunenud emadepäeva traditsiooni juurde. Põnev on võrrelda aasta ema ümber tekkinud vaidlust isadepäeva analoogse traditsiooniga ja siin pole näha taolisi veriseid lahinguid meedias. Ka isadepäeva puhul võiksime lüüa lahinguid, kas isa õigus on lapse bioloogilisel isal või siis mehel (naisel?), kes lapse üles kasvatas. Aga Eesti on täna isade teemal väga habras maa ja iga mees, kel jõudu ning julgust olla isa ning hoolitseda naise ja laste

eest, on suurt austust väärt. Seetõttu paistavad mehed olevat enam solidaarsed ja ei tõsta tühjast tül.

Mul isiklikult on väga kahju, et isegi meie meedia poolt “räuskavaks vähemuseks” nimetatud kõige olemasoleva vastane liikumine on võtnud ette aasta ema instituudi tümitamise. Rõhutan veelkord, et vaidlust emadepäeva üle tegelikult pole. Vaidlus käib vaid presidendid vastu võtule eristaatuse saavast emast. Selle üle käivad tulised vaidlused erinevas peremudelid elavate naiste vahel.

Järg 6. lk

UUDISEID EESTIST

Ergastav kohtumine

Saage tuttavaks: skaudid Helen Pill ja Eino Muuga Tartus jüripäeva paraadil. Foto: Riina Kindlam

23. aprillil, kui Eesti Skautide Ühing koos Eesti Gaidide Liiduga pidas Tartu Raevoja platsil jüripäeva laagri lõpetuseks paraadi, jälgis seda kõrvalt üks vanem meesterahvas skaudivormis ja -kaabus. 85-aastane põline tartlane Eino Muuga andis skauditöötuse sealses Pauluse kirikus 24. veebruaril 1939, astudes Ilvese lipkonda. Tema juht, Pauluse koguduse õpetaja Harri Haamer oli ta kohe skaudiks ja mitte hunduks võtnud. Praegu tegutsevad Ilvesed Taaralin-nas taas. Eino mäletab nagu eilset päeva, kuidas Tähtvere pargis võitsid nad skaudi võmmi ja varga mängu ning auhinnad (Georg Stude šokolaadid) andsid neile üle president Päts, kindral Laidoner ja ratsaväerügemendi ülem Raamot isiklikult.

Päras sõda keeldus Eino astumast pioneeriks ning põgenes, kuid püüti Königsbergis rongis kinni ja saadeti oblastisse Kasahstanis. Põhimõtteliselt selle eest, et ta oli skaut. Temaga oli seal veel üks eesti poiss, kes oli ka olnud skaut. 1980ndatel oli Eino Tartu KEK'i poisteklubi Peka juhendaja ning sealt sai nime Peka Vana. Kui 1989 hakkasid Tartus eetser-skaudid taas tegutsema, lõi ta koheselt seal kaasa.

Oma vormi, küll mitte elu esimese, kuid 1980ndate lõpus ömmeldud, oli Eino juba annetanud Eesti Rahva Muuseumile ning laenutas selle sealt paraadipäevaks! Neid lasti tol ajal ömmelda Pärnu õmblusvabrikus "sõjaväevormi" nime all, kuid

TÄHELEPANU

Vaba Eesti Sõna **EIVASTUTA**, kui autori poolt antud informatsioon ei vasta tegelikkusele.

Valuutakursid euro suhtes

4. mail 2017

USA dollar	0,91
Kanada dollar	0,66
Austraalia dollar	0,68
Rootsi kroon	0,11
Taani kroon	0,13
Inglismaa nael	1,17
Poola zlot	0,23
Venemaa rubla	0,02

NOORTE RISTSÕNA nr. 1817 vastused

PAREMALE: 1. Roger Federer, 12. isamaalane, 13. vara, 14. la, 15. ko, 16. alatu, 19. moos, 21. ananass, 23. kl(kloun), 24. intensiivsus, 27. edev, 28. enne(ennegi), 29. Mo(zart), 30. se(semu), 31. Garbo, 33. Eritrea, 35. uim, 36. Siinai, 37. kae, 38. ilm, 39. ammugi, 41. ea(hea), 42. pa(paar), 43. risti.

ALLA: 1. Rivi(edurivi), 2. osa, 3. garanteerima, 4. emalaev, 5. ra(raam), 6. fantaseerima, 7. el(telk), 8. dal(medal), 9. enam, 10. re, 11. roos, 15. Kolumbia, 17. ann(annetus), 18. usin, 20. oks, 21. and, 22. Singapur, 24. ie(riie), 25. vea, 26. Soome, 30. staap, 32. rukis, 33. eile, 34. in(linn), 36. si, 40. Gi(Gigli).

taskud on ju erinevad. Nii tore oli näha, kuidas pärast paraadi lõppu kogunes Eino ümber palju juhte ja noori, uudistamaks tema vormi, märke ja küsides tema skauditee kohta.

Eino aga jõudis paraadile tänu tema kõrval seiseva Helen Pillile, kes helistas talle ja uuris, kas ta sooviks minna paraadi vaatama ning olevat saanud kohe jaatava vastuse. Helen alustas skauditeed 2000. aastal Kõrve-maa lipkonnas ja alates 2006. aastast on tegutsenud Tartumaa Skautide ja Gaidide Maleva juures. Ta kuulus 2008-2012 Eesti Skautide Ühingu peastaapi, kus oli hundutööalajuht. Aastal 2010 osales Helen USAs Kajaka salga õppeprogram-mis Järvemetsas ja laagris "Terasvanne". Nad saavad oma salgaga vähemalt kord aastas kokku ja meenutavad oma kajakaks olemise aega Järvemetsal. Helen kohtas oma abikaasat Marko Pilli ka tänu skautlusele ja neil on kaks väikest poega Meelis ja Madis. Pere kõrvalt teeb Helen ettevalmistusi juu-likuiseks suurlaagriks "Seik-lusratas", kus tema vastutus-alaks on lasteaid ja perede ala.

Riina Kindlam,
Tallinn

TÄHTAEG

Ajalehes Vaba Eesti Sõna avaldamiseks mõeldud artiklid ja kirjutised peavad toimetuses olema **teisipäeval**, lühitea-ted ning parandused **neljapäeva hommikuks**. Toimetuse büroo on avatud neljapäeviti kell 10-4 pl, telefon 212 686 3356. Toimetajaga saab ühendust neljapäeviti 10-4 pl tele-fonil 917 608 9313 või saates meili toimetus@vabaeesti-sona.com.

Vabaerakond ja EKRE toetavad eestikeelse hariduse andmist alates lasteaiast

Vabaerakond ja Eesti Konservatiivne Rahvaera-kond (EKRE) toetavad Reformierakonna ettepanekut, et kogu Tallinna haridussüsteem oleks alates lasteaiast eestikeelne.

EKRE Tallinna linnapea kandidaat ja riigikogu fraktsiooni esimees Martin Helme ütles, et toetab Reformierakonna ettepanekut.

"Absoluutselt õige. Meie programmis on ka sees see, et selle asemel, et alustada gümnaasiumis seda n-ö eestikeelestamist, oleks pidanud aastaid ja aastaid tagasi alustama lasteaiast ja sealt loomupäraselt edasi kasvama. Igal juhul on lasteaid õige koht, mis peaks minema kõige kiiremas kor-

ras täielikult eesti keelele," ütles Helme.

"Meie jaoks on see keskne teema Eesti tulevikku silmas pidades. Selle teema me tõs-tatame kohalikel valimistel kindlasti teravalt üles," ütles Helme veel.

Vabaerakonna esimees Ar-tur Talvik ütles, et ka nende seisukohtadega läheb Reformierakonna ettepanek kokku.

Reformierakonna Tallinna piirkonna esimees ja tõenäo-line linnapeakandidaat Kris-ten Michal ütles 3. mail, et partei valimisprogramm Tal-linnas näeb ette, et kogu haridussüsteem oleks alates lasteaiast eestikeelne.

VES/ERR

Lühidalt

24.-30. aprillini väldanud 28. Tallinna rahvusvahe-lisel festivalil Jazzkaar sai kontsertidest, tasuta päeva sündmustest ja linnaruu-miprojektidest osa rekor-dilised 25 000 inimest, neist 12 500 piletiga külast. Lisaks Tallinnas toimunud enam kui 70 kontserdile, jõudis festival 12 paika üle Eesti. Jazzkaarel esines 210 muusikut 23 riigist.

Algus 5. lk

Emadepäeva kannikesed AD 2017

Meil kõigil olemas emad ja inimesed, kes meile on eriti kallid ning keda me emadeks peame. Seetõttu saavad kõik emad Eestimaal sellel ilusal maipäeval kingid, lilled ja head soovid. Aasta ema 2017 tasub kindlasti ka valida, sest kõik emad saavad aru, et see omamoodi sümbolne samm - mille sümboolsus on just selles, et riik hindab emasid ja aasta ema astub ka riigi sajandal sünnipäeval riigi presidenti tervitama kohe peale ekspresidenti ja tema abikaasat.

Rääkides emadepäevast, tahaks omaltpoolt pakkuda teistele järgimiseks meie pere väikse traditsiooni. Meie peres tähistatakse koos

laste sünnipäevaga alati ka ema sünnipäeva. See on isa ülesanne, et kui peres on lapse sünnipäev, siis toob isa emale lilled ja väikese kingi, sest iga laps peres on kui väike ime ja emal on eriline roll nii ime sünnis kui üleskasvamises. Emal, kes on kinkinud maailma enam lapsi, on seega ka enam pidulikke emapäevi, kus teda selle imelise oleku eest täna-takse!

Kinkigem siis emadele lilli nii emadepäeval kui ka iga lapse sünnipäeval ja vahel ka lihtsalt mingil vahepealsel päeval – kui Teile teie ema erilisel meelde tuleb. Ilusat emadepäeva kõigile meie tublidele emadele!

Vaba Eesti Sõna tellimine

	Aasta	6 kuud
Kiripostiga (1. klass) USA-s	52 nädalat	26 nädalat
Ajalehepostiga (2. klass) USA-s:	\$150.00	\$83.00
Kiripostiga Kanadasse	\$114.00	\$62.00
Lennupostiga välismaale	\$165.00	\$88.00
Lehe PDF-versioon internetis	\$191.00	\$104.00
	\$50.00	

Soovin tellida Vaba Eesti Sõna nädalaks.

Mr., Mrs., Ms. :

Aadress:

..... Postiindeks (ZIP)

Telefon:epost:

Tellimisraha, US \$....., saadan siinjuures tšekiga või rahakaardiga

The Nordic Press, Inc. nimele järgmisel aadressil:

The Nordic Press, Inc. 243 East 34th Street, New York, NY 10016

Informatsioon VES talituses: Eve Saar-Kiil või Sirje Uriko (212) 686-3356

Kunstist ja kunsti õpetamisest

Viido Aapo Pukki maalimisklassis Sael. Erafoto

Alates renessansist muutus suhtumine kunsti, ühiskond hakkas seda hindama rohkem, kui ta oli seda enne teinud. Kunstnikud said kuulsa, nende töid uuriti nii nende eluajal kui ka pärast nende surma. Pärast renessansi toimus uuenemine ja tekkisid mitmesugused koolkonnad, igal ajastul leidsid kunstnikud ja nende tööd väärtustamist ja rääkisid ise enda eest.

Sel nädalavahetusel osalesin Aapo Puki joonistamise baaskursusel tema kodus Sael. Sõitsime Heliga sinna laupäeva hommikul. Mina tahtsin teada saada, millised algtööd ma olen unustanud ja mida ma võiksin nüüd, rohkem kui nelikümmend aastat hiljem, kui ma koolipinki istusin ja üldse midagi õppisin, juurde omandada.

Kohtasin Aapot üsna hiljuti ja mul on hea meel, et ta on vana kooli esindaja kunstis. Nii tema isa kui ema olid kunstnikud. Nad olid kunstiõpetajad ja poega kasvatati nagu vanasti õpipoisie kasvatati. Aapo kodu on täis tema maalitud portreesid, üks parem kui teine.

Aapo ja ta abikaasa võtsid meid uksele vastu ja tutvustasid põgusalt maja, aga tund oli kohe algamas, nii et selleks ei olnud meil eriti mahti.

Kui ma istusin ja kuulasin Aapot, siis hakkas nii mõnigi asi, mille olin unustanud, meelde tulema. Kirjutasin juba eelmine kord, et ei ole just palju seda, mida ma oma eelnevaist õpinguist mäletan.

Olin alati väga pettunud, kui San Franciscos kunsti-koolis käies nägin mõne õpetaja tööd, mis oli moest läinud. Paljud kunstnikud

arvasid, et fotograafia on kunsti üle võtnud ja mingeid põhiteadmisi kunstist polegi vaja omandada, pole vaja raisata aega joonistamise põhioskuste õppimisele. Ma ei mäleta kedagi oma klassist, kes oleks viitsinud naturist joonistada, alati oli ju võimalus teha modellist foto. Kõige tähtsam oli, et kunstnik peab saama end väljendada! Tema väljendamisvõime. See, kuidas modell mõjutab kunstnikku. See on sama, kui minnes klaverikontserdile peab kuulaja tähtsaks seda, mida klaver tähendab muusikule, mitte see, kui hästi muusik instrumenti valdab.

Põhioskuste mitte omandamine puudutab tänapäeval peaaegu kõiki kutsealasid, olgu need siis arvutid, robotid või plokkfloodid. Me kaotame oma põhja, andes selle üle tehnoloogiale. Täna on nii, et kui ma jään ilma oma telefonist, siis ma kaotan kontakti maailmaga. Vanasti teadsin ma peast kümneid telefoninumbreid, aga täna ei tea ma kõige elementaarsemaid neist. Sama on GPS-iga – kui paljud meist oskavad täna sõita ja leida üles aadressi võõras linnas ilma GPS-i kasutamata?

Kohvipauside ajal vestlesime Aapo ja tema armsa abikaasa Helgega kaasaegsest kunstist. Aapo ja Helge nõustasid minu mõttega, et kunstnikud on minetanud kunsti põhitoed ja toetuvad liiga palju tehnoloogiale. Me peaksime minema tagasi algtõdede juurde ja õppima joonistama, õppima kompositsiooni, õppima rakendama kvaliteeti ja reaalseid oskusi kõigis oma jõupingutustes.

Tennisist Kontaveit lõpetas eduka turnee suitsevas lennukis

Eesti noor tennisist **Anett Kontaveit** (21) esines Bieli WTA turniiri järel, kus ta koguni finaali jõudis, väga edukalt ka Stuttgardi 700 000 dollari suuruse auhinna-fondiga WTA turniiril. Paraku kujunes neiu kojulend ekstreemseks: Tallinna kehvade ilmastikutingimuste tõttu suunati Air Balticu lend Riiga, kus maandumisel mattus lennuki salong paksu suitsu ja reisijad, Eesti tennisetäht nende seas, pidid ummisjalu liugteed pidi evakueeruma. Õnneks keegi vigaga ei saanud, aga seik andis siiski märku, et palju reisivate sportlaste amet pole päris riskivaba.

Anett pidi Stuttgardis alustama kvalifikatsioonist, kus alistas järjest enda paremusklassi ehk maailma esisaja lõpu mängijad Katerina Bondarenko, Antonia Lottneri ja Lucia Hradecka. Põhiturniiri esimene vastane Ana Konjuh oli samast mastist, järgmised juba hoopis tugevamast puust. Teises ringis alistas Kontaveit WTA reitingu 34. mängija Jekaterina Makarova ja seejärel korraliku üllatusena ka maailma kuuenda reketi Sabine Muguruza! Avageimis oli Kontaveit veidi kohmetu ja kaotas 2:6, teises sai end käima ja pööras kiire lõppmängu enda kasuks, kolmandas oli nimekas hispaanlanna juba murtud ja kaotas koguni 1:6. Selle võiduga tõusis Kontaveit WTA reitingus oma senise karjääri kõrgeimale, 65. kohale.

Veerandfinaal oli maiuspala, sest Kontaveitile astus vastu äsja meldoniumi kasutamise eest pooleteistatasele „dopingupuhkuselt“ naasnud kunagine maailma esimängija venelanna Maria Šarapova. Ootus, et noor leegitsevate silmade ja tohutu

tahtejõuga talent veidi roostes staari murrab, siiski tõeks ei läinud, Šarapova kogemus jäi (veel) peale 6:3, 6:4. Aga pressikonverentsil tunnustas Šarapova oma noort konkurenti, kes olla ta tugeva surve alla pannud.

Teine Eesti sportlane, kelle esinemist aprilli viimasel nädalavahetusel kodumaal põidlad peos jälgiti, oli rallimees **Ott Tänak**. Koos kaardilugeja **Martin Järveoja** sõideti MM-sarja kuuluval Argentiina rallil tõusvas joones ning lõpetati pjedestaali kolmandal astmel alkoholivaba šampust pritsides. Võitis belglane Thierry Neuville, teine oli britt Elfyn Evans. Kokkuvõttes on M-Spordi meeskonnas Ford Fiesta sõitev Ott Tänak nüüd 48 punktiga neljas. Juhib Oti meeskonnakaaslane neljakordne maailma-meister Sébastien Ogier (88 punkti), teine on soomlane Jari-Matti Latvala (75) ja kolmas Neuville (54).

Argentiina ralli eel ütles Tänak fännide liigsete lootuste vähendamiseks, et sel rallil leidub alati kive ja muid asju, millele otsa sõita, aga suutis suuri riske mitte võttes terve autoga finišisse jõuda. Ralli esimesel päeval oli ta tihedas konkurentsis kuues, teisel tõusis kolmandaks ja kolmandal rallipäeval suutis pjedestaalikohta hoida. Kõrgemale tõusmist takistasid vajakud auto seadistustes, mida ralli käigus Oti näpunäidete järgi siiski osaliselt parandati. Tuli ka kolm katsevõitu.

Autoralli on riski, meisterlikkuse ja õnne sümbioos. Juhtuda võib igauhega (nii keeras Argentiinas üks favoriitidest **Kris Meeke** viimasel katsel auto seitse korda üle katuse), aga ei saa jätta märkimata, et viiest seni peetud etapist neljal pjedestaalile jõudnud Tänak on muutunud tunduvalt külma-verelisemaks ja nüüd tulevad MM-sarjas talle teekatetelt sobivamad Portugali, Itaalia, Poola ja Soome rallid. Ükskord peab Ott rallivõidu ka Eestisse tooma!

Eestis on jahedus küll tasapisi taandumas ja kevad ka spordis oma võimu võtmas, ometi tulevad veel viimased talispordiuudisedki. Eesti Eesti meeste hokikoondis mängis soomlase **Jussi Tupamäki** juhendamisel Põhja-Irimal Belfastis maailma-meistrivõistluste 24.-29. koha turniiril. Maksimum-

eesmärk oli muidugi tõusta järgmiseks aastaks üks tase kõrgemale, miinimumsoov mitte veel madalamasse liigasse kukkuda. Miinimum õnnestus: kaotati küll nii Leedule, Jaapanile kui Suurbritanniale, aga võideti Horvaatiat ja Hollandit ning jäädi 27. kohaga sellesse liigaklassi püsima. Riigi kohta, kes saab oma meistrivõistlusteks kokku ei rohkem kui vaid kolm meeskonda (!) ning otsib Eesti passiga koondisemehe peaaegu kümne riigi hokiliigadest polegi ehk väga paha.

Kehvasti läks aga Eesti jääkeegli curlingumängijatel **Maile Mölderil** ja **Erkki Lillil**, kes Kanadas peetud segapaaride MM-il *play-off* ei pääsenud ning seega muutus eestlaste 2018. aasta taliolümpiale pääs üsna problemaatiliseks.

Eesti pallimängukoondistest seisab kõige põnevam suvi ees võrkpallureil. Juba mai viimasel nädalal seisavad Eesti rahvusmeekonnal ees MM-valiksarja Euroopa tsooni teise ringi mängud Kosovo, Montenegro, Ungari ja selle valikgrupi favoriidi Venemaaga. Grupi võitja pääseb otse sügisesele MM-finaalturniirile, teise koha omanikul seisab ees veel üks turniir ainsale viimasele vakantsile MM-piletile.

Juuni esimesel nädalal teevad Eesti võrkpallimehed debüüdi Maailmaliigas, kuhu nii kaua püriti ja nüüd Euroopa liiga võitmisega koht teeniti. Kolmandas tugevusgrupis on esimesel turniiril Montenegros vastasteks kohalike kõrval Hiina Taipei ja Tuneesia, nädal hiljem võõrustatakse Tallinnas Katari, Kreekat ja Venezuelat.

Enn Hallik

Anett Kontaveit. Foto: internet

Viido Polikarpus

Kus? Mis?

NEW YORK

EESTI MAJA

NY Eesti Haridusseltsi büroo:
Mänedžer Kadri Sepp-Gilman
212-684-0336

Büroo lahtioleku ajad:
esmaspäevast reedeni 10-6pl
www.estonianhousenewyork.com

BAAR JA RESTORAN on
avatud neljapäevast laupäevani
kell 5pl-11pl, 212-532-4515

NYEHS SEGAKOOR
Esinaine Eha Brownell,
212 687 2847,
ABrownell@nyc.rr.com

EESTI KULTUURFOND
AMEERIKA ÜHENDRIIKIDES
Esimees: Kaarel Laev
klaev@nyc.rr.com
www.estonianculture.org

NY EESTI KOOL
www.nyek.org
Koolijuhataja: Merike Barborak
tel 646.750.6872
merike.barborak@gmail.com
Abijuhataja: Maria Becker
mbecker@hvc.rr.com
2016/2017 õppeaasta:
13. ja 20. mai, 3.juuni.

NEW YORGI GAIDÜKSUS
"LINNUTEE"
Juht: gdj. Ilomai Kurrik
ilomai@yahoo.com
Gaidid, hellakesed (alates 6. eluaastast)
NEW YORGI SKAUTÜKSUS
"VIIKING"
Skaudid, hundud (alates 5. eluaastast)
Skj. Siim Vanaselja vanaselja@gmail.com
Skj. Kaarel Laev, klaev@nyc.rr.com
tel (917) 685-4672
Koondused on gaididega samal ajal.

NEW YORGI EESTI SEENIORID
LONG ISLAND NY
Long Islandi Eesti Kodu
Kontakt Sven Roosild
Tel (631) 744-1090

Long Islandi Eesti Kool
Kontakt: Eda Volmer Kaasik
telefon (631) 905 6066
e-mail: eda.volmer@gmail.com

ALBANY-SCHENCTADY
Albany Schenectady Eesti Ühing
Sven Paul, (518) 372-5005
(E-post: orav@aol.com)

ATLANTA, GA
Atlanta Eesti Kultuuri Selts
Atlanta Estonian Cultural Society
Kristi V. Allpere, Esinaine
kristi@allpere.com 770-618-8445

BALTIMORE
Baltimore Eesti Maja
1932 Belair Rd.
Baltimore, MD 21213-1514
410-327-7634
Kontakt: Seltsi esinaine Lea Kiik
baltoestiselts@gmail.com

Baltimore Eesti Laulumehed ja
Baltimore-Washingtoni
Eesti Segakoort
ühised lauluproovid
igal neljapäeval sept.-mai
kell 8:00 pl
Calvary kirikus, Silver Springis
EESTI KOOL
Koolijuhataja John Jester
410-668-8812

BOSTON
Bostoni Eesti Selts
65 Church Street, Warren, RI 02885
President: Paul Attemann
president@bostoneesti.org
401 245 5525

CINCINNATI
Eesti Kultuuritallestu Ühing
Cincinnati
Carina Paat, sekretär
Tel. 859-285-9029,
carina.paat@gmail.com

Richard Amwake 513-289-3610

CLEVELAND/OHIO

Karin Ruus: (440) 238-0456

CHICAGO

Chicago Eesti Maja
14700 Estonian Ln
Riverwoods, IL 60015-3553
1-720-ESTONIA
www.eestimaja.com.
Baar VANA TALLINN avatud iga
pühapäev 11.00 e.l.-4.00 p.l

Chicago Eesti Kool
igal teisel pühapäeval 10.30-1,
beebid 9.45-10.30
Kooli direktor Pille Armpalu Mc-
Quillen; kool@eestimaja.com

S & N CAROLINA

EESTLASTE KOONDIS
KAROLIINADES
Informatsiooniks helistada:
Kadi Kool 919-345-6614 (cell)
e-mail: KKool@nc.rr.com

CONNECTICUT

Connecticuti Eesti Selts
esimees Erik Linask
tel (203) 570-9942
ces@linask.net

Connecticuti Eesti Kool
igal teisel laupäeval
Koolijuhataja Merike Siismets
tel 860-887- 3474
merikesiismets@gmail.com
Connecticuti Gaidüksus
"Põhjatütred"
üksuse juht ngrdr Ellen
Müürsepp, tel (203)-894-4614
e-mail: muursepp@comcast.net
Gaidjuht ngrdr Kristi Rakfeldt
tel (203) 393 0432
e-mail: kristirakfeldt@gmail.com
Hundukari/Skaütüksus
"Vikerlased"
koondused peale CT Eesti Kooli
üksusejuht: nksm Leelo Linask
leelolinask@gmail.com;
tel (203) 261-8629

DALLAS

Dallase ja Fort Worth Texas
Informatsioon: Aino Alber
tel 214-632-6828
ainoalber@hotmail.com

HOUSTON

Houstoni Eesti Selts – esinaine
Helen Arnold 713-478-5949
Texasgirly1979@gmail.com
Abi: Arved Plaks 281 481 1328
arvedplaks@aol.com

INDIANA

Indianapolise Eesti Selts
Jüri Tuults: 317-542-8073

KESK-FLORIDA

Kesk-Florida EESTI SELTS
Triin Karr, triin.karr@gmail.com
Kersti Linask
kklinask@tampabay.rr.com
http://floridaestos.wordpress.com

LÕUNA-FLORIDA

Lõuna Florida Eesti Selts
Maire Riisma (561)393-5382
www.estonians.wordpress.com

LAKEWOOD

Eesti Arhiiv Ühendriikides
Estonian Archives in the U.S.
Tel: 732/363-6523.
Avatud esmaspäeviti kell 10-2

Lakewoodi Eesti Ühing
Lakewood Estonian Association, Inc.
Helica DeShaw: 732-580-2753
lakewoodestonianhouse@gmail.com

Lakewoodi Eesti Maja
4 Cross Street & Veterans Hwy
Jackson, NJ. Tel 732-905-9737
www.lakewoodestonianhouse.org
Laupäeval, 6. mail kell 4 pl
Tulukontsert, kus esinevad USA
Idaranniku lastekoor Laulurõõm,
Lakewoodi Kooli kandlemängijad ja
Leedu kooli lapsed

Pühapäeval, 21. mail kell 2 pl-
Emadepäeva Kevadkontsert

Lakewoodi Eesti Kool
Küllil Rannamäe (732) 262-8183

LOS ANGELES

Los Angelese EESTI MAJA
1306 West 24 street Los Angeles,
CA 90007-1623 Tel 323-732-4362
info: www.eesti.us

Koolipäev pühapäeviti
Eesti Majas, kell 10.00 e.l
Seenioride Klubi kohtub iga kuu
teisel kolmapäeval kell 11.
Esinaine: Kaie Pallo
tel 323-732-4362
kaie_pallo@hotmail.com

MICHIGAN

Detroiti Eesti Haridusselts Kodu
e-mail: DetroitEstonians@yahoo.com
www.DetroitEstonians.com

MINNESOTA

Minnesota Eesti Selts
Info: Harry Teder
tel: (952) 474-5367
hmteder@gmail.com

MONTANA

Info: Liisa Dobereiner-Ullman
2903 Parkhill Drive
Billings, Montana 59102
tel 406-523-2629
mobili 406-672-1250
e-mail Lisa_U@bresnannet

PHILADELPHIA

https://www.facebook.com/groups/
196338543720756/
Kontakt: Alvar Soosaar
asoosaar@gmail.com

PORTLAND

Portlandi Eesti Seltsi esimees
Kalev Sepp, tel 503-292-3578

SAN FRANCISCO

San Francisco Eesti Selts,
Mai-Liis Bartling, president
mailiisbartling@yahoo.com
eesti@thebay.org

SEABROOK

Seabrooki Eesti Selts
Info: Evi Truumees,
tel (856) 453-0051

SEATTLE

Seattle Eesti Seltsi esinaine
Kristi Urv, 3010 North 24th St
Tacoma WA 98406
e-mail: valiturus@hotmail.com
Seattle Eestlaste Teated,
toimetaja Merit Oviir, e-post:
merit.oviir@gmail.com

WASHINGTON DC

Washingtoni Eesti Selts
esinaine Mirjam Krull;
Washingtonieestiselts@gmail.com

WASHINGTONI EESTI KOOL,
400 Hurley Avenue, Rockville, MD
Igal teisel laupäeval,
kooli direktor Kaia Kirchman
703-887-5141, torekooldc@gmail.com

SKAUDID JA GAIDID

Eesti Skautide Malev USA-s
Juht skm Mart Kuhn,
tel 571-723-8223, e-post
Mart.kuhn@gmail.com
Eesti Skautmasterite Kogu USA
Koondis. Juht: skm Gunnar Tamm,
e-post skautjuht@gmail.com
Suurlaager "Seiklusratas"
Tagametsas 8.-15. juulil
Suvelaager Järvemetsal
12.-20. august
USA malevate aastakoosolekud
14.-15. oktoober
Talgute kuupäevad teatatakse
www.jarvemetsa.org

EESTI SPORDILIIT USAs

Esimees Tarmo Pallop
tarmopallop@americanaquatic.net
Long Island Spordipäev/Jaanipäev
10. juuni
Long Islandi Lastesuvekodu
1.-22. juuli
Lakewoodi Eesti Mängud
4.-6. august
Võrkpallilaager Kanadas
23.-30. juuli

Tellige Vaba Eesti Sõna
PDF versioon
ainult \$50/aastas

Noorte ristsõna nr. 1817

Koostanud Erik Viires

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11
12											
13							14			15	15
		16		17		18		19	20		
	21						22		23		
24								25			26
27					28					29	
				30			31		32		
	33		34						35		
36									37		
38				39				40			
	41			42			43				

PAREMALE: 1. Kuulus tennisist, eesnimega, 12. patrioot, 13. hilja vasantand, 14. noot, 15. lühendmõiste poksis, 16. nurjatu, 19. on magus, 21. lõunamine taim, 23. -oun=tsirkusekoomik, 24. pingsus, 27. ebasõmpaatne hoiak, 28. ----gi=kavarem, 29. --zart=kuulus helilooja, 30. --mu =sõbramees, 31. oli kuulsaim filmidüüa, 33. riik Aafrikas, 35. veelooma ujumiselund, 36. jumala ilmutusmägi, poolsaar Egiptuses, 37. silmahaigus, 38. on muutlik, 39. juba ammu, 41. h--=hinnang, 42. --ar koosneb kahest, 43. kaardimast.

ALLA: 1. Edu----=jalgpallimeeskonna osa, 2. tükk, 3. tagama, 4. sõjalaevastiku juhtlaev, 5. --am=ümbritseb pilti, 6. olematut kujutlema, 7. t--k=ese skautlaagris, 8. me---=auhind, 9. rohkem, 10. noot, 11. lill, 15. riik Lõuna-Ameerikas, 17. ---etus=kink, 18. töökas, virk, 20. puu osa, 21. talent, 22. riik Aasias, 24. ri--=materjal, 25. eksituse, 26. riik Euroopas, 30. sõjaväeline asutus, 32. teravili, 33. on möödunud, 34. l--n=inim-asustus, 36. noot, 40. --gli oli 20. saj. kuulsamaid tenoreid.

Ristsõna nr. 1817

Koostanud Erik Viires

1		2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12
			13						14				
15						16					17		
		18		19	20		21					22	
23	24						25				26		
27									28				
29							30		31				
		32			33								
34	35			36			37					38	
39						40			41			42	43
	44		45		46		47	48			49		
50					51					52			

PAREMALE: 1. Oli kuulus inglase, 9. kirjanik Metsanurga eesnimi, 13. astronoom, 15. maja osa, 16. tuntud norra kirjaniku eesnimi, 17. ---r=põllutööriist, 18. on Pika Hermann tornis, 21. --u=kaunidus, 22. --d=vaimustus, 23. järv Venemaal Siberis, 25. vanaaegne relv, 26. karu on ---as, 27. kuulub söögilauda, 28. teine ja kolmas Soomes, 29. asula -käändes, 30. surnute asupaik eesti rahvausundis, 32. end. USA president, 34. ---men=oooper, 36. ke--=ahel, 37. USA osariik, 39. m---n on inimese abilise, 40. a--=nõu, 41. --dal=edukas tennisist, 42. kaks sama tähte, 44. mängukaart, 47. eksitus, viga - kõnekeeles, 49. ülistuslaul, 50. arene misaste, 51. aukudega plaat, 52. Saali teos..

ALLA: 1. linn Marokos, 2. ära kasutama, 3. tulekivi, 4. Ba--=kuulus helilooja, 5. õ--=õhuke, 6. nutt - murdes, 7. vene poliitik revolutsiooni päevilt, 8. koosneb lauljaist, 9. o--ett=munaroog, 10. kolm sama tähte, 11. suurriik, 12. teenrid, 14. sta--=linn saksa k., 19. riik Aasias, 20. ra---=linn Eestis, 24. lind, 26. traagilise lõpuga eesti põgenikelaev 1944. a., 28. järv Venemaal, 30. tuntud saksa kirjaniku Mann'i eesnimi, 31. võitis 1936. a. olümpiamängudel 4 kuldmedalit, 33. oli populaarne film, 35. Rootsi suurfirma, 38. kala võrkpüüdis, 43. malend, 45. k--s=loom, 46. lühend arsti nimekaardil, 48. o--ika=valgusõpetus, 49. k--=magamisase laevas.

Ristsõna nr. 1717 lahendus:

1. Jacques Chirac, 13. hüreisijad, 15. ori(orient), 16. Ti, 17. aro(aroom), 18. vait, 19. aloha, 21. kus, 22. Esso, 23. Ma, 24. ennist, 26. tank, 28. büroo, 29. Oscar, 31. Kaluri("Kalurineiu"), 33. Hiina, 35. ali(kali), 36. ke(keris), 37. ruupor, 38. tm(astma), 39. Irv, 40. vabandus, 42. Oscar Wilde, 47. auk, 48. Muhumaa, 49. Agassi.

ALLA: 1. Ja, 2. Christchurch, 3. Quito, 4. uv(tuvi), 5. eitama, 6. Sri Lanka, 7. Ce(Celebes), 8. hi(hirv), 9. Istanbul, 10. ri(risu), 11. ajakiri, 12. Caruso, 14. Dostojevski, 15. oas, 18. velodroom, 20. He(Hess), 25. nürri, 26. trio, 27. ka, 30. aip(vaip), 32. lambda, 34. nr(teenrid), 36. kruus, 38. Tal, 39. idas(Leonidas), 40. Via, 41. aeg, 43. su, 44. au, 45. rm(torm), 46. wa(was).

KIRIKUTE TEATED

**EELK BALTIMORE
MARKUSE KOGUDUS**

St. Marks Evangelical Lutheran Church, 1900 St. Paul Street, Baltimore, MD 21218, 410-752-5804
Esimees Agu Ets tel 301-526-3327
aguets23@gmail.com

Järgmine jumalateenistus on **21. mail algusega kell 14.00**, kus teenib õpetaja Markus Vaga, oreil Renata O'Reilly. Peale jumalateenistust toimub kohvilaud seltskondlikus saalis. **Baltimore Markuse koguduse suursõprade ühislauluõhtu toimub 17. septembril peale jumalateenistust.**

Jumalateenistused toimuvad kell 14.00 järgmistel kuupäevadel: **17. septembril, 15. oktoobril, 19. novembril ja jõuluõhtu jumalateenistus 24. detsembril algusega kell 16.30.**

Täiendavat informatsiooni saab koguduse esimehelt Agu Etsilt tel 301-526-3327, aguets23@gmail.com

**E.E.L.K BERGEN COUNTY
KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Bergen-County
Kirik: Trinity Lutheran Church
Linwood & Palisades Ave nurgal.
Bogota NJ 07603
Kontakt: Malle Väärsi, 165 Walnut Street
Bogota NJ 07603, Tel: 201 489-0485

Pühapäeval 14. mail kell 4:00 Kristuse ülestõusmisaja ja emadepäeva teenistus Manhattanil, Gustav Adolphi luteri kirikus, 155 East 22. street. Teenib koguduse õpetaja piiskop T. Vaga.

Pühapäeval 28. mail Kristuse ülestõusmisaja teenistus Bogota Trinity Lutheran kirikus Linwood & Palisades nurgal. Teenib koguduse õpetaja piiskop T. Vaga. Kohvilaud pärast teenistust.

**E.E.L.K. CHICAGO ESIMENE
KOGUDUS**

c/o Eesti Maja
14700 Estonian Ln, Riverwoods, IL 60015, Tel 847-537-8016
Postiaadress: P.O. Box 95, Lincolnshire, IL 60069
Koguduse abiesimees:
Matti Jaanimägi, tel. 847.308.0674
Email: mmjaan@sbccglobal.net
Koguduse diakonõpetaja:
Gilda Karu, tel 847.577.1337
E-mail: abistaja@yahoo.com

Pühapäeval, 21. mail kell 11:30
Chicago Eesti Maja 50. aastapäev
Kõik on teretulnud!

**EELK CHICAGO
KUULUTUSPUNKT**

Kirik: Zion Latvian Lutheran Church, 6551 West Montrose Ave. Chicago, IL 60634
<http://www.eelkchicago.org>
Talituste osas palun võtke ühendust: õp. Nelli Vahter, tel 773-573-0945; nvahter@yahoo.com

**EELK CLEVELAND-OHIO
KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Cleveland
Koguduse esinaine Karin Ruus, Tel. 440-238-0456;
14550 Walking Stick Way, Strongsville, OH 44136-7845

**EELK CONNECTICUT
KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Connecticut
Jumalateenistused Connecticutis ja väljaspool. Koguduse õpetaja Uudo Tari, 34 Holyoke Rd, Manchester, CT 06040, 1-860-646-4959,
kog. abiõpetaja Valdeko Kangro tel (860) 742-1248

Emadepäeva kirik Andoveris peetakse **laupäeval 13. mail kl. 2 p.l.** Andoveri Congregational Kirikus tee nr. 6 ja Long Hill nurgal. Teenivad koguduse õpetajad. Oreil Juliana Davis. Päevakohane koosviibimine järgneb kiriku saalis. CT Eesti Kooli õpilased teenivad kirikus ja esinevad koosviibimisel. Kohvilauaks palun tuua kaasa supisteid. **PIIBLITUND** peetakse Andoveris õp. Valdeko Kangro kodus **kolmapäeval 24. mail kell 2 p.l.** Kõik teretulnud.

**Eesti Evangeeliumi Luteriusu
Kiriku
LAKEWOODI PÜHAVAIMU
KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Lakewood
Kirik: 607 E. 7th St, Lakewood, NJ
Koguduse õpetaja: Thomas Vaga tel (732) 370-8317,
mobiil 1-732-581-2951,
e-mail: thomasvaga@optonline.net.
Organist Maria Star Zumpano

Pühapäeval 7. mail kell 10:00 ülestõusmisaja teenistus. Teenib koguduse õpetaja. Armulaud. Teenistusele järgneb koguduse liikmete ühine **aastakoosolek.**

Pühapäeval 14. mail kell 10:00 emadepäeva teenistus. Teenib koguduse õpetaja.

Pühapäeval 21. mail kell 10:00 ingliskeelne teenistus. Teenib diakon Kalju Ets.

Pühapäeval 28. mail kell 10:00 Jeesuse Kristuse taevaminemise teenistus. Teenib koguduse õpetaja.

**Eesti Evangeeliumi Luteriusu
Kiriku****LOS ANGELESE KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Los-Angeles
Kirik: Läti Luteri kirik
1927 Riverside Dr. Los Angeles
Kog. õpetaja Enn Auksmann
tel. (310) 745-0450
Organist Kaie Pallo

**EELK KESK- FLORIDA
KOGUDUS**

Kirik: Trinity Lutheran Church
401 5th Street N. St. Petersburg, FL
Koguduse õpetaja: Priit Rebane,
tel 727-812-1255, priit@rebane.com

EELK MICHIGANI KOGUDUS

St. Paul's Latvian Church, 30623 W. Twelve Mile Rd. Farmington Hills, MI, Esimees: Loit Maripuu
Maripuu@comcast.net
tel (734) 663-0238

**EELK MINNEAPOLISE
KOGUDUS**

Esimehe kt T. Tammeaur
Tel (952) 472-5296
Chapel of the Cross (NW Hall, Luther Seminary), 1501 Fulham St, Saint Paul, MN 55108.
Parkimine: www.luthersem.edu

Pühapäeval, 21. mail algusega kell 2:00 p.l. Taevaminemispüha jumalateenistus armulauaga. Teenib õp. Nelli Vahter, tel: 773-573-0945; nvahter@yahoo.com

**EELK NEW YORGI EESTI
EV. LUTERI USU KOGUDUS**

Lex Ave. & 88 Street
Koguduse õp. praost em. Uudo Tari
34 Holyoke Rd, Manchester, CT 06040, 1-860-646-4959;
Esimees Voldemar Lundre
tel (516) 484-1764
NB! Alati kontrollige viimaseid teateid infotelefonil: 1-860-646-4922

Pühapäeval, 21. mail kell 2 p.l. on ülestõusmisapäev jumalateenistus. Tähistame tagantjärele emadepäeva ja avaldame neile oma tänu ning austust. Järgneb päevakohane koosviibimine kohvilauas.

**EELK NEW YORGI PAULUSE
KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/NY-Pauluse
Kirik: 155 East 22nd Street, NYC
Koguduse õpetaja Thomas Vaga
Tel (732) 370-8317
thomasvaga@optonline.net
Õpetaja kantsileitud Manhattanil teisipäeviti kella 9-2 Kog. esimees Sven Roosild, tel 631-744-1090

Pühapäeval 14. mail kell 4:00 Kristuse ülestõusmisaja ja emadepäeva teenistus Manhattanil, Gustav Adolphi luteri kirikus, 155 East 22. street. Teenib koguduse õpetaja piiskop T. Vaga.

Pühapäeval 28. mail Kristuse ülestõusmisaja teenistus Bogota Trinity Lutheran kirikus Linwood & Palisades nurgal. Teenib koguduse õpetaja piiskop T. Vaga. Kohvilaud pärast teenistust.

EELK PORTLANDI KOGUDUS

15273 S. Brunner Road, Oregon City, OR 97045
Kirik: Läti Luteri kirik, 5500 S.W. Dosch Rd. Portland, OR 97239
Koguduse esimees: diakon Kalle Merilo:
15273 S. Brunner Road, Oregon City, OR 97045, tel: +1 (503) 260-4739, kallemerilo@comcast.net
õpetaja abipraost Hendrik Laur, tel: +1 (360) 352-2371, hendriklaur@comcast.net

**EELK SCHENECTADY-
ALBANY KOGUDUS**

www.eelk-kirik.com/Schenectady-Albany
Immanuel Luteri kirik 1850 Union Street, Niskayuna, NY Koguduse esinaine Eve Rebassoo

Kristuse ülestõusmisaja kontsert- jumalateenistus Bergen County ja New Yorgi Pauluse koguduses

New Yorgi Eesti Haridus-seltsi Segakoor Maaja Roos juhatusel andis kauni ja tundedüllase kontserdi Trinity Lutheran kirikus Bogotas, mis on ligi 100 aastat teeninud Ameerika eestlaskonda. USA-sse emigreerunud eestlased olid ju abiks, kui kirikut eelmise sajandi alul ehitati. Siis oli USA-sse ja Kanadasse emigreerunud eesti luteriusuliste vaimulikuks Eesti missionärist õpetaja Konrad Klemmer. Praegu teenib seda USA teiseks vanimat eesti kogudust, Eesti Evangeeliumi Luteri Usu Bergen County kogudust, piiskop *electus* Thomas Vaga.

Ilus vaimulik kevadine kontsert toimus pühapäeval, 23. aprillil, 2. pühapäeval Kristuse ülestõusmisajas Bergen County ja New Yorgi Pauluse koguduse jumalateenistusel. Teenistusel jutlustas õpetaja Thomas Vaga ja oreil teenis koguduse organist Mall Kiil.

Kontsert algas erilisel ilusa ja hästi esitatud Josef

tel (518) 674-3206
e-mail: erebasso@nycap.rr.com
Koguduse õpetaja William Ilves
Organist Lembit Salasoo

EELK SEABROOKI KOGUDUS

Kirik: Northville Lutheran Church
Esimees Harry Virumurm,
2718 Annlo Lane, Vineland, NJ 08361. Tel (856) 466-7056
harry.virumurm@wfadisors.com

EELK SEATTLE KOGUDUS

4711-45th Ave SW, Seattle, WA 98116, tel 425-829-6874
Koguduse esimees Leo Hannibal
leo_hannibal@hotmail.com
Kog. õp abipraost Hendrik Laur
tel 360-352-2371

EELK SYRACUSE KOGUDUS

Erwin First Methodist Church of Syracuse, 920 Euclid Avenue, Syracuse, NY
Koguduse esinaine: Kadi Piirak,
132 Maywood Dr., Syracuse, NY, 13205, Tel 315 436 0906,
kpiirak@twcnr.rr.com

Paremtalt teine solist Leila Roos. Autori fotod

Haydn'i "Kõik taevas nüüd kuulutab". Järgnes Rudolf Tobiase "Jerusalemma tütre" ning anonüümse komponisti "Ilus mu Jeesus". Koorijuht Maaja Roos on harjutanud koori laulma suurepäraselt, ühtlaselt ja delikaatselt. Ütleksin, et tegemist on imega, mida oleme korduvalt saanud kogeda Maaja Roos kooride esinemistel, tal on imeline oskus saada koorid laulma imekaunilt. Suurepäraselt kõlas Rudolf Tobiase tütre, Helen Tobias Duesbergi helitöö "Reekviem" neljas osas: *Requiem Aeternam*, *Kyrie Eleison*, *Recodare* ja *Sanctus*. Kontserdi lõppnumbrid olid: H. Kännu "Kaugel", Tuudur Vettiku "Nokturn" ja Helen Tobias Duesbergi ja A.A. Wihtoli "My soul and I". Tänuväärsest esitab koorijuht oma ema Helen Tobiase Duesbergi heliloomingut. Soolo-osi laulis oma ilusa lauluhäälega koorijuhi tütar Leila Roos. Suurepärase programmiga ja esitusega segakoor koos juhi ja solistiga teenisid nii tormilise aplausi kui kiriku kontserdil on sünnis.

Õpetaja oma sõnumis jutlustas Kristuse surnuist ülestõusmise imet ja tähtsust meile, keda ootab ülestõusmine pärast maapealse elu

lõppu. Julgustav sõnum võeti tänuliku südamega vastu.

Koguduste ühise tänuümbriku andis koorijuhile koguduse laukur Eha McDonnell ja värske kevadiste sirelitega lillekimbu Bergen County koguduse esinaine Malle Väärsi. Kimbu õied olid Malle Väärsi oma aiast kirikusse toodud.

Meeli ja hingi ülendanud teenistusele järgnes rikkalik kohvilaud Malle Väärsi valmistatud võileivadega. Mis teeb sellised teenistustele järgnevad kokusaamised eriti mõnusaks on see, et tänu kiriku remondile on nüüd Trinity Lutheran'i kirik ja seltskondlikud ruumid samal korrusel. Koguduse liikmetel ja külalistel, kel on probleeme liikumisega, on nüüd palju lihtsam osaleda nii jumalateenistusel kui ka kohvilauas, võrrelduna sellega, kui seltskondlikud ruumid olid alumisel korrusel.

Kauni kontserdi muusika helid saatsid koduteele asujaid. Eriline tänu koorijuhile Maaja Roosile, tema koorile ja solistile Leila Roosile ning ka organistile, kes lõpetas kontsertjumalateenistuse eesti helilooja Urmas Sisaski helitööga.

Airi Vaga

Algus 1. lk

Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) aastakoosolek Stockholmis

Pr Pikkov tutvustas juubeliüritusi, mis kestavad käesoleva aasta aprillist kuni veebruarini 2020. Programmi tarvis on loodud EV 100 äpp, mida on võimalik alla laadida netist www.ev100.ee, samas on leida ka väga palju juubeliga seonduvat infot.

EV 100 avauksel oli 16. aprillil üleestiline rahvamatk. Sel päeval möödus 100 aastat Eestimaa kubermangu ühendamise Liivimaa kubermangu põhjaosaga, mille tulemusena tekkis Eesti riigi kontuur. Rahvamatk toimus läbi Eesti, mööda tolleaegset piiri. Juubeliüritused lõpevad 2. veebruaril 2020, mil möödub 100 aastat Tartu rahulepingu sõlmimisest.

Programmi fookuses on lapsed ja noored. Programmi läbivaks lauseks on: Teeme Eestile kingitusi! Näiteks kingitus „Igal lapsel oma pill“ on kantud unistusest, et igal Eestimaa lapsel oleks võimalik õppida pillimängu. Täna on selle projekti/kingituse raames soetatud juba üle 1000 muusikainstrumenti.

Lisaks suursündmustele on sel ajavahemikul planeeritud rida valdkondlikke projekte. Siinkohal olgu nimetatud vaid mõned.

Arhitektide ühisprogramm näeb ette korrastada väikeste kohtade südamikud, linnakeskused. Filmi- ja teleprogrammi raames valmivad uued filmid ning seriaalid, nagu näiteks A.H. Tammsaare „Tõde ja õigus“. I osa põhjal valmiv mängufilm, uus animafilm „Lotte ja kadunud lohed“ jpm. See valdkondlik projekt hõlmab ligi 1/3 juubeliürituste eelarvest.

2018. aasta jooksul ilmub „Eesti saja aasta lugu“ kajastav 44 raamatust koosnev sari. Samanimeline teatrisari on aga ühiskingitus, mis käivitub selle aasta sügisel ja kestab 12 kuud. Igal kuul sünnib üks lavastus, mis käsitleb viimase 100 aasta ühte aastakümnet. Projektis osalevad 22 eesti teatrit.

Ajavahemikul 1. juuli kuni 31. detsember 2017, mil Eesti on Euroopa Liidu eesistuja, käivitub EL eesistumise programm, hõlmates ligi 150 üritust.

Mastaapseima projektina on planeeritud 15. augustil 2018 ülemaailmsed koristus- talgud „Teeme ära“, mille käigus tahetakse kogu maailm ära koristada ja mis oleks eestlaste kingitus maailmale.

10. juulil 2017 toimub projekti „Soome 100 Eestis“ suursündmusena ühine kontsert Vabaduse väljakul ning samal päeval mängivad 100 meeskonda mõlemal pool Soome lahte omavahel jalgpalli.

Projekt „Eesti Euroopa avalikus ruumis“ kaudu tahab Eesti end tutvustada maailma suurlinnades. Toimus konkurss ning võitjaks osutus Estonian Banksy, Edward von Lõngus, loovlahendusega „Digi-tänavakunst“, kus grafiti on põimitud ajaloo ja digitehnoloogiaga. Nt üks piipu popsutav eesti talumees, nii nagu ta 100 aastat tagasi välja nägi, pannakse liikuma digitaaltehnika abil ning animeeritud ta kas lehvib möödajale või vangutab peab.

Koosoleku üheks päevakorrapunktiks oli vahearuanne tööst, mille esitas Marit Davey Ühendriikidest, pildiraamatuga „Eestlased laias maailmas – Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu liikmesmaade lugu“. Pildiraamat on ÜEKNi kingitus Eesti Vabariigile 100. sünnipäeva puhul. Raamat peab valmima 2018. aastaks.

Marcus Kolga Kanadast andis ülevaate Tallinnas asuva Okupatsioonide muuseumi omanike plaanidest, kavandavatest ümberehitustest ja ekspositsioonide rõhuasetuse muutustest. Järgnenud elavate arutluste käigus otsustati hetkel jääda äraootavale positsioonile.

Koosoleku teisel päeval tutvustas Sirle Sööt, ESTO 2019 peakomitee esimees, ürituse esialgseid plaane. ESTO esimesed päevad (27.-28. juuni 2019) oleksid Helsingis, seejärel kaks päeva Tartus (29.-30. juuni) ja neli päeva Tallinnas (1. juuli-4. juuli 2019). Soomes toimuvad organiseerivad sealsed väliseestlased. Eestis toimuv programm oleks koostöös Eesti Meestelaulu Seltsiga ja Tartu ning Tallinna linnavalitsustega. Peakomitee roll on hoida kõiki üritusi kontrolli all ja infot vahendada, kaasates kõiki ÜEKNi liikmesmaid ja väliseesti organisatsioone. Hea viis kõigi kaasamiseks oleks teemapäevad: nt Kanada õhtu, Ameerika õhtu, temaatilised peod. Kuid kava on veel täiustamisel ja ESTO korraldajad ootavad soovitusi ülemaailmselt.

Laupäeva pealelõunal toimus Rootsi Eestlaste Liidu (REL) ja Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) eest-

vedamisel rahvusvaheline konverents „Läänemere piirkonna julgeolek – ajalooline vaade ja tuleviku väljakutsed“. Peakõnelejad olid Saksa ja Poola suursaadikud Stockholmis, kaasatud olid ka olulised valdkonna eksperdid ja poliitikud mõlemalt poolt Läänemerd.

Pärast Krimmi annektseerimist Venemaa poolt on julgeolekupoliitika muutunud olulisemaks kõikide Läänemere riikide jaoks. Suurendatud on kaitsekulutusi ja tihendatud on koostööd omavahel ja NATOga. Konverentsi eesmärk oli luua rahvusvaheline aruteluforum, kaasates valdkonna asjatundjaid, tegevpoliitikuid ja kodanikuaktiviste.

Konverents keskendus Läänemere piirkonna julgeolekule nii ajaloolisest perspektiivist kui tulevikku vaadates. Konverentsi esinejate astusid üles Saksa suursaadik dr Hans-Jürgen Heimsoeth ja Poola suursaadik Wiesław Tarka, ajalooline professor emeritus Hain Rebas, ajaloolased David Linden Rootsist ning Ilmar Metsalo Soomest, Euroopa parlamendi liige Gunnar Hökmark, Atlandi Nõukogu Põhja-Euroopa direktor Anna Wieslander, suursaadik Eitvydas Bajarūnas Leedu Välisministeeriumist, Läti parlamendi EL komisjoni esimees Lolita Čigāne, Rootsi kindralmajor ja julgeoleku ekspert Karlis Neretnieks, Saksa Välissuhete Nõukogu direktor dr Jana Puglierin, prof Matthew Rhodes George C. Marshalli nimelisest Euroopa Julgeolekuõpingute Keskusest Saksamaalt, dr Mike Winnerstig Rootsi Kaitseuuringute Keskusest ning Riina Kaljurand, Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse teadur ja Lennart Meri konverentsi direktor. Päeva lõpetas kokkuvõttega dr Björn von Sydow, Riigipäeva kaitsekomisjoni ja Balti koostöögrupi esimees ja Rootsi riigikaitse konsultatiivkomisjoni esimees.

Korraldajatena said sõna RELi esinduskogu esimees Leelo Pukk, ÜEKNi ja Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimees Marju Rink-Abel ja Elisabeth Bauer Konrad Adenaueri Fondist. Kokkuvõtte tegid Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimees Marcus Kolga ja REL esimees Sirle Sööt.

Konverents sai teoks tänu Konrad Adenaueri Fondi ja NATO toetusele ning Lätlaste Keskorganisatsiooni

Algus 2. lk

EV100 programm täienes 30 kunstiprojektiga

8. Laura Linsi ja Roland Reemaa projekt „Toimumata jäänud tulevikud Eesti modernismis“ 2018. aasta suvel Viljandis.

9. Pärnu Muuseumi näitus Raul Meele rahvust ja identiteeti käsitlevast loomingust ajavahemikus 1973-2017. Näitus toimub septembrist detsembrini 2018 Pärnus.

10. Karel Koplimetsa projekt „Juhtum nr 13. Oodates taarast laeva“ 2017. aasta suvel.

11. Maria Aua ja Aivar Tõnso projekt „Kena perspektiiv“ 2018. aastal Virtsus.

12. Laura Kuuse ja Camille Laurelli kuulamissessioonide projekt „Sada helimaastikku stuudios 335“ ajavahemikus juunist 2017 kuni veebruarini 2018.

13. Temnikova & Kasela galerii näituseprojekt Olga Chernysheva (isikunäitus galeriis) ja Jaan Toomiku (kohaspetsiifiline installatsioon Tallinna Keskurul) tööd augustist septembrini 2017 Tallinnas.

14. Peipsiveere Kunstikeskuse/Voronja korterinäituse sari „Lätted“ iga Eesti 15 maakonna ühes väikeasulas alates 2018. aasta jaanuarist.

15. Eesti Kunstiakadeemia moeosakonna ja Pärnu Muuseumi ühisprojekt „Eesti oma sinine“, mis ühendab moe, looduse ja pärandkultuuri kaasaegses võtmes näituseks 2018. aasta märtsist juunini Pärnus.

16. Raamatusaatkonna kunsti- ja raamatunäituse projekt „Sajad raamatud“ Tartus ja Tallinnas aprillist maini 2018 kaasates Tartu Kõrgema Kunstikooli üliõpilasi.

17. Fred Kotkase maalinäituse rändprojekt „Eesti pidu“ kujutab erinevate pidupäevade tähistamist toimudes 2018. aasta teises pooles Tartus, Pärnus ja Viljandis.

18. Sally Studio koolinoorte kunstitriennaal 2017. aasta sügisel „Eksperimenta! 2017“ Tallinnas.

19. Mooste KülalisStudio projekt „Metsik. Käärimine normaalsuse äärealadel“, mis sisaldab biokunsti residentuuri, sümposiooni korraldamist ning kataloogi väl-

jaandmist ajavahemikus 2018. aasta märtsist kuni 2019. aasta maini.

20. Asuurkeraamika põletusetendused ja rändnäitus „Tuleraamat“ 2018. aasta augustis Narvas, Värskas, Vardjas, Pärnus, Kuresaares, Tubajas ja Tallinnas.

21. Pire Sova ja Pille Önnepalu näituse- ja vestlusõhtute projekt „Vabaduse maagiline ilu“ 2017. aasta augustis Tallinnas ja novembris Võrus.

22. Tanja Muravskaja portreefotode projekt „Raamat sõdurist“, mida esitletakse 2018. aasta veebruaris Tallinnas.

23. Eesti Kunstiakadeemia disainiteaduskonna toote- ja tekstiilidisaini ning nahakunsti osakondade ühisprojekt „Hea Eesti Asi“ praktilise õppetööna 2017. aasta kevad- ja sügissemestril kulinäärnäituseks 2017. aasta sügisel Tallinnas.

24. Mihkel Ilusa rahvusliku motiivi teemasid käsitlev isikunäitus ja kunstitunnid Paides 2018. aasta novembris ja 2019. aasta jaanuaris.

25. Rundum projektiruumi väljaantav omaalgatuslikke praktikaid käsitlev trükis, mida esitletakse septembris 2017 Tallinnas.

26. Galerii Positiiv näitusteseria 2017 ja 2018. aasta jooksul.

27. Evald Okase Majamuuseumi rahvusvaheline kaasaegse klaasikunsti näituseprojekt „Vaatenurk“, mis tegeleb sallivuse temadega ja toimub 2018. aasta suvel Haapsalus.

28. Eesti Instituudi projekt „Estonian Art 20“ tähistamiseks ingliskeelse kunsti-ajakirja 20. sünnipäeva 2017. aasta sügisel Tallinnas.

29. Eesti Kunstnike Liidu video- ja performansikunstnike kunstifestival „Futu Muhu 2017. Sada Aastat“ 2017. aasta suvel Muhus.

30. Kondase Keskuse autsaiderkunsti projekt „Kogutud maailmad“, mis tegeleb erivajadustega inimeste loominguga ja toimub suvel 2018 Viljandis.

Lisainfo: Kadi Keskula, EV100 kunstiprojektide koordinaator, kadi.keskula@cca.ee

Rootsis, Läti-Rootsi Ühingu, Leedu Keskorganisatsiooni Rootsis, organisatsiooni Frivärld, Poola Saatkonna ja Eesti Saatkonna abile. Konverentsi oli võimalik jälgida ka otseülekandes (upnorth.eu).

Konverentsile järgnes pidulik õhtusöök ja tants Urmas Lattikase bändi saatel tähistamaks ühtlasi RELi 60. juubelit.

Meeli Bagger
Saksamaa, EÜSL

EESTI HETKED

Emajõe kalasupp kartuliga

Tartus Emajõe ja Kartuli tänava nurgal on selline ime-tore õpetlik tahvel, mis tutvustab 23 Emajões elavat kala. Ültalt vasakult loend:

angerjas, säga, tõugjas, haug, koha, latikas, luts, karpkala, säinas, harjus, linask, turb, ahven, hõbekoger, koger, nurg, roosärg, särg, vinger-

Mälestame sügavas leinas
meie perekonna kauaaegset sõpra

Susanna Triefeldt'i

Jaak, Florence, Linda ja Micah
perekondadega

Continued from p.12

Estonian Society of Central Florida Celebrates Early Jaanipäev and April Birthdays

KFES plays shuffleboard on April 22, 2017, at Seminole, FL.

We also celebrated the April birthdays of Maare and Jaan Kuuskvere, Silva Jensen, Rein Männik, Monika Orumaa Craig, and Triin Karr.

We found a terrific home for this year's picnic in the condominium clubhouse and recreation center at the winter home of Inne and Heikki Joon-sar. The recreational center includes shuffleboard courts and a swimming pool. Though there were no swimmers this day, we enjoyed a few games

of shuffleboard. What fun!

KFES provided grilled sausages (an Estonian *Jaanipäev* tradition). Members brought mightily delicious contributions to the potluck luncheon table, and we thank brothers Tõnu and Jüri Toomepuu for the celebratory champagne! It was a great afternoon! *Ja klaasid kokku kõlagu!*

The Estonian Society of Central Florida (*Kesk Florida Eesti Selts*) is now on summer hiatus. Some snowbirds fly

jas, teib, viidikas, rünt ja luukarits.

Emajõgi ja too seltskond asuvad vasakul puude rivi all. Aga kartul? On podisevas supipajas päevapilt-niku selja taga. Sealsel kiigepitsil toimus 22. aprillil (vaatamata külmunud sademetele) XVI Supilinna päevade laat. Kiige kohal lehvis Supilinna lipp: pikitriibud helepruun, roheline ja tumepruun ning jõgemööda kündsid lõbusõite teha teiste seas lodi Jõmmu ja viikingilaeu Turm.

Tartu Supilinna iseloomustavad köögivilju tähistavad tänavanimed: Oa, Herne, Kauna, Kartuli, Kõrvitsa, Meloni, Marja ja Selleri tänavad. See erilise hõnguga miljööväärtuslik puitmajade rajoon, kus leidub veel sillutamata tänavaid ja muud vana-aja eksotikat sai hiljuti tuntuks tänu 2015. a. populaarsele laste seiklusfilmile "Supilinna Salaselts". Soovitatakse luure internetis aadressil (supilinn.ee).

Foto ja tekst:
Riina Kindlam

Mälestame kaastundes armast

Dr. Helgi Sillard'it

Avaldame kaastunnet lastele
Peterile ja Lindale perekondadega

Miralda Põder lastega

Kuressaares kanti ööpimeduses läbi linna tühja kirstu

Laupäeva, 29. aprilli südaööl kandsid kuus meest Valjala ja Kuressaare Rahu kogudusest neljandat korda tühja kirstu läbi Kuressaare. Rahu koguduse liikme Viktor Marteli sõnul kannavad nad kirstu, möödudes linna ööklubidest ja baaridest. Oma teekonda käivad nad vaikides ja kellegagi ei suhelda. Marteli sõnul on vaja anda noortele sõnum viimastele mõeldavas keeles. Nimelt, et keegi ei pea surema noorelt – alkoholismi, narkomaania kätte.

Continued from p. 12

TÄNAVALT. FROM THE STREET. *Tõke, tõkke. Lõke, lõkke.*

But that's yet another word in Estonian – a baseball bat is a *pesapallikurikas*. When you bowl, you also try to knock over the *kurikad* (pins). Not karikas, with an A, that a trophy. There's *keegel* / *keegeldamine* (9 pin bowling) and bowling (10 pin).

The pole in pole vault is a *teivas* and the sport is called *teivas/hüpe*. In *kõrgus/hüpe* (high jump) the horizontal bar is called a *latt* and hence the expression of measurement or achievement. If you say "Tal on latt väga madalal" – "His/Her bar is (placed) really low", it's a judgement call related to someone's ambition, to place the bar.

Another kind of *puu* is a *kai-gas*; a short, thick stick used as a weapon – a cudgel or bludgeon. A police officer's club, baton or truncheon (British) is a *nui*, a staff is a *sau*.

But back to the *tõke* at hand. Any kind of barrier is a *tõke*, which has the effect of *tõkestamine* (obstructing, blocking). In construction, *niiskus/tõke* is a moisture or vapor barrier. The track event of hurdles is *tõkke/jooks* or "obstacle run", whereas a steeplechase (horse or human) is *takistus/jooks*

and an obstacle course is a *takistus/rada*. *Takistus* and *tõke* are *sõnonüümid*, as are the verbs *takistamine* and *tõkestamine*.

Single versus double k-s in the case of *tõke* (singular), *tõkked* (plural) – just like *lõke*, *lõkked* (campfire(s)) – can be hard to distinguish, if you're not living in an Estonian language environment. Just remember, the singular has only 1 k. Say it aloud, so you can hear the difference in distinguishing lengths: *See on lõke*. *Ma süütan (mille?) lõkke*. *See on tõke; ma ületan tõkke*.

And to raise the *tõkkepuu*, you will probably need a PULT (remote control), from the longer *juhtimis/pult*. Not to be confused with the other, old sense of *pult* (*kõne-, lugemis-/pult* – lectern) or *kantsel* (pulpit). Your tv, stereo, other electronic devices and garage door are all operated via a *pult*. Which is also a kind of little stick or variant of *puu*... Most like a *kepp* (stick, baton). If you're running a relay race, that would be a *teate/kepp*, a "message stick". I'll stop now.

Riina Kindlam,
Tallinn

Lisa A. Mets
Kesk Florida Eesti Selts
Photos by author

FREE ESTONIAN WORD

Nr. 18 Thursday, May 4, 2017

Pillerkaar Danced At The NATO Festival In Norfolk, Virginia

The Norfolk NATO Festival presented its annual Parade of Nations on April 29, 2017 in Norfolk, Virginia in which Estonia had a brilliant float displaying a traditional Estonian swing ("Eesti kiik") embellished with beautiful Estonian women in national dress.

The NATO Parade is the longest continuous parade in Hampton Roads and the only Parade in the United States honoring NATO! Over 100

Parade Units participated with local and visiting high school bands, US and International Military bands, and colorful floats representing each of the 28 NATO Member Nations!

After the Parade, there were several performances on the main stage in Town Point Park on the waterfront, central to the booths of each NATO member country where Estonia was also featured. But Pillerkaar was the hit of the

event presenting with seven riveting dances in colorful national dress and then encouraging the audience to participate in two more! The day was a sweltering 91 degrees but the balmy winds from the Atlantic Ocean kept everyone cool!

More pictures can be found on Pillerkaar's Facebook page: Pillerkaar - Washington, DC.

Text and Photo by

JBANC 12th Baltic Conference Coming

The Joint Baltic American National Committee, Inc. (JBANC) is organizing its 12th Baltic Conference – "New Realities: The Baltic Region in a Changing World."

The main conference will take place on Saturday, May 20, at the Washington Court Hotel in the District of Columbia. Saturday's keynote speaker is former Senior Diplomat, Ambassador Daniel Fried. We will be hearing from a number of policy experts, diplomats, media representatives, community activists, and government representatives. The following is a preliminary look at panel themes for the main conference day on May 20.

New Realities: The Baltic Region in a Changing World Preliminary Panel Agenda

1. U.S.-Baltic Relations - Implications for Security
 2. Info and Cyberwar - Update 2017
 3. Baltic Sea Region and Nordic Cooperation
 4. Economic Unifiers
- On Friday, May 19, we are

planning an afternoon congressional briefing in the Dirksen Senate Office Building, followed by an evening reception. If you decide to come in a day earlier, you are welcome to attend a reception on Capitol Hill on May 18 to commemorate the 20th anniversary of the House Baltic Caucus. This will give you an opportunity to meet and mingle with members of Congress and their staffs and other friends of Estonia, Latvia, and Lithuania. More details will be forthcoming soon.

You can register and pay (via Paypal) on our website. The deadline for the early registration rate of \$200 has been extended to May 10. After that, the rate is \$225.

Additional information is available on JBANC's website: <https://www.jbanc.org/12th-jbanc-baltic-conference> and we'll also be frequently updating conference information on Twitter at @JBANCchatter. You can also contact us at 301-340-1954 or jbanc@jbanc.org.

Estonian Society of Central Florida Celebrates Early Jaanipäev and April Birthdays

Before the Estonian Society of Central Florida (Kesk-Florida Eesti Selts (KFES)) breaks for summer hiatus, members and friends gather for their traditional early Jaani-

päev picnic and celebration of April birthdays. This year over 25 members enjoyed a wonderful afternoon together on Saturday, April 22, 2017.

This year, the celebration

was extra special with eight birthdays. Both born on April 18 – only 94 years apart – we celebrated Leena Aare (94) and Brook Cabrera (1).

Continued on p.11

TÄNAVALT. FROM THE STREET. Tõke, tõkke. Lõke, lõkke.

"Do not park in front of the tõkke/puu." The bar (puu) is a barrier which stops you (tõkestab sind) from passing through. In this case, it controls entry into the parkla or parkimis/plats of the Vanemuise teater in Tartu.

I had to think about what this was called in English and realized it's simply a (parking) gate. A classic gate in Estonian, the one where you must lift a latch to be able to push it open and enter a yard is a värav. But this is simply a bar – a puu. Yes, like a tree is puu, but a staff, rod, bar, pole, lath or even log is also a puu. (Teivas, kaigas, latt, sau, kepp,

palk.) Some well-known Estonian expressions include: "Ma tegin talle pika puuga ära" – I was better than him/her by a great margin – a long rod. Another is "Ma olin nagu puuga pähe saanud" – said when something takes you by surprise, leaves you reeling, like you've been hit over the head with a bat.

Continued on p.11